

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 1

1. Paweł S. prawomocnym wyrokiem sądu został uznany winnym tego, że w dniu 15 maja 2013 r. w trakcie kłótni domowej popchnął nietrzeźwego swego ojca Jana S., który upadł uderzając głową o stopień schodów, w następstwie czego doznał złamania podstawy czaszki. W wyniku tego urazu Jan S. zmarł. Sąd zakwalifikował ten czyn jako przestępstwo z art. 155 k.k. i za to skazał Pawła S. na 3 lata pozbawienia wolności. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po Janie S., którego spadkobiercą w pierwszym rzędzie powołanym do spadku z ustawy jest Paweł S. prokurator, na zasadzie art. 57 k.p.c. wytoczył powództwo o uznanie Pawła S. za niegodnego dziedziczenia, wywodząc, że pozwany umyślnie naruszył nietykalność cielesną spadkodawcy, zaś jego upadek, a w następstwie odniesione obrażenia i zgon pozostawały w związku przyczynowym, z takim działaniem pozwanego. Sąd rejonowy oddalił powództwo, przyjmując, że przestępstwo jakiego dopuścił się Paweł S. przeciwko spadkodawcy jest nieumyślne, zaś naruszenie nietykalności cielesnej spadkodawcy nie było objęte wyrokiem skazującym.
Oceń zasadność ewentualnej apelacji prokuratora od tego wyroku.

2. Sabina G. zwróciła się z wnioskiem do prokuratora o wytoczenie powództwa o zaprzeczenie ojcostwa urodzonego w trakcie trwania jej małżeństwa z Ernestem G., małoletniego syna Patryka G. Przedstawiła wyniki badania DNA dziecka i jej męża, z którego wynika, że nie jest on ojcem małoletniego. Od urodzenia dziecka upłynęły 4 lata. Obecnie małżonkowie G. znajdują się w trakcie procesu o rozwód, z powództwa Ernesta G. W toku tego procesu Ernest G. wnosi o przyznanie mu wyłącznej władzy rodzicielskiej nad małoletnim Patrykiem, podnosząc, że Sabina G. w sposób rażący zaniedbuje swe obowiązki względem małoletniego Patryka.
Jak powinien postąpić prokurator?

3. W toku trwającego kilka lat procesu pozwany kilkakrotnie zmieniał miejsce zamieszkania. Za każdym razem zawiadamiał o tym sąd. O ostatniej zmianie miejsca zamieszkania jednak omieszkął zawiadomić. Zawiadomienie pozwanego o kolejnym terminie rozprawy zostało zwrócone z adnotacją „adresat nieznan”. Mimo tego sąd przeprowadził rozprawę, po której wydał wyrok uwzględniający w przeważającym zakresie żądanie pozwu. Wyrok ten uprawomocnił się. Po wszczęciu egzekucji przeciwko pozwanemu komornik ustalił obecny adres pozwanego i doręczył mu tytuł wykonawczy. Pozwany od zapadłego ponad 12 miesięcy wcześniej wyroku wniósł sprzeciw, w którym podnosi, że wyrok został wydany w jego nieobecności, a zatem w warunkach art. 339 § 1 k.p.c., a więc spełnia cechy wyroku zaocznego. Powołał się przy tym na utrwalony w orzecznictwie pogląd, w myśl którego wyrok jest zaoczny nawet jeżeli nie został tak w komparycji nazwany, jeżeli zapadł w sytuacji określonej w przepisach o wyrokach zaocznych.
Rozważ, czy pozwany może skutecznie skarżyć wyrok sprzeciwem, a także czy ma otwartą drogę do innego środka zaskarżenia.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 2

1. Przy prowadzeniu prac budowlanych na własnej działce Halina K. wykopała gliniane naczynie z zawartością kilkudziesięciu złotych i srebrnych monet z okresu panowania króla Zygmunta III Wazy. Kilkanaście znalezionych monet sprzedała nieznanym jej kolekcjonerom, którzy zgłosili się do niej po zamieszczeniu ogłoszenia w Internecie, w którym oferowała do sprzedaży „antyczne monety ze zbioru numizmatycznego dziadka”. O tej ofercie prokuratura została powiadomiona przez internautę. Prokurator po przesłuchaniu Haliny K. doszedł do wniosku, że nie miała ona świadomości bezprawności takiego zachowania, pozostając w przekonaniu, że skoro znalezisko nastąpiło na jej własnej działce, stanowi jej własność. Po przesłuchaniu w prokuraturze, Halina K. pozostałe niesprzedane monety oddała do Muzeum w R. informując o miejscu ich znalezienia. Za oddane przedmioty po ich oszacowaniu Muzeum ustaliło wysokość wynagrodzenia należnego z tego tytułu, jednak nie dokonało wypłacenia wynagrodzenia przyjmując, że wartość przywłaszczonych i sprzedanych monet wielokrotnie przewyższa należne wynagrodzenie. Prokurator wytoczył przeciwko Halinie K. powództwo o zapłatę na rzecz Skarbu Państwa sumy uzyskanej ze sprzedaży monet.

Oceń sytuację prawną Haliny K.

2. W sprawie z powództwa Jadwigi B. przeciwko Władysławowi Rumianowi o zapłatę zapadł wyrok zaoczny, którym sąd zasądził na rzecz powódki od pozwanego dochodzoną kwotę 18 000 zł z odsetkami i koszty procesu. Wyrok zaoczny został doręczony na adres pozwanego, tak samo jak odpis pozwu z zawiadomieniem o rozprawie, w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. Również doręczenie powódce wyroku zaocznego nastąpiło w ten sam sposób, bowiem w tym czasie powódka przebywała za granicą. Pozwany nie wniósł w terminie sprzeciwu od wyroku zaocznego. Sąd wyrokowi zaocznemu nadał klauzulę wykonalności. W opisaney sytuacji powódka stwierdziła, że w wyroku zaocznym jako pozwanego (komparycji) oraz w punkcie zasądającym dochodzone świadczenie (tenor) błędnie został określony pozwany, bowiem jego dane zostały określone jako „Włodzimierz Rumień”, mimo że w pozwie pozwany został określony prawidłowo. Powódka wniosła o sprostowanie oczywistej omyłki w wyroku zaocznym, przez zastąpienie imienia i nazwiska pozwanego prawidłowo brzmiącym imieniem „Władysław Rumian”.

Oceń dopuszczalność sprostowania tego wyroku zgodnie z wnioskiem powódki i ewentualne konsekwencje procesowe, gdyby do takiego sprostowania doszło.

3. Jadwiga T., zatrudniona jako urzędnik sądowy w Sądzie Rejonowym w P., złożyła wypowiedzenie stosunku pracy. Po upływie okresu wypowiedzenia dowiedziała się o tym, że w chwili dokonania wypowiedzenia była w ciąży. Złożyła oświadczenie o cofnięciu oświadczenia o wypowiedzeniu na ręce dyrektora sądu, powołując się na błąd jako wadę oświadczenia woli.

Oceń, czy jej obecne oświadczenie wywołuje skutki prawne.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 4

1. Agnieszka P. w umowie dożywocia przeniosła własność swojej nieruchomości na małżonków Romę i Bohdana R. W umowie dożywocia małżonkowie R. zobowiązali się do dożywotniego utrzymania Agnieszki P. i jej 75-cio letniego brata Witolda P., przez dostarczanie codziennego wyżywienia, ubrania, mieszkania wraz z oświetleniem i ogrzewaniem, a także pielęgnowania i opieki. Prawo dożywocia zostało wpisane do księgi wieczystej. Po śmierci Bohdana R. stosunki między dożywotniczką a zobowiązanymi z umowy uległy pogorszeniu, tak że stały się zdecydowanie wrogie. Zaprzestali oni dostarczać dożywotniczcze środków żywnościowych oraz interesować się jej sytuacją osobistą i świadczyć jakąkolwiek pomoc. Wydzielonego jej w nabytej nieruchomości mieszkania na parterze nie konserwowali, ani nie naprawiali uszkodzeń wynikłych z eksploatacji. Sami przejętą nieruchomością nie zajmują się, bowiem oddali ją w użytkowanie swej córce, która szykanuje Agnieszkę P. nie pozwalając jej korzystać z ogrodu przydomowego, uprawiać wcześniej wydzielonej części tego ogrodu, a nawet przeszkadza wizytom jej znajomych, czy lekarza. Wydzielone Agnieszce P. mieszkanie jest samodzielne, a w księdze wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości zostało oznaczone jako mieszkanie objęte prawem dożywocia. Agnieszka P. jest niesamodzielną, w mocno podeszłym wieku i nie posiada własnego źródła utrzymania poza zasiłkiem z opieki społecznej. W wyniku skargi złożonej przez Agnieszkę P., prokurator zamierza wystąpić na jej rzecz z powództwem przeciwko małżonkom R.
Wskaż jaka będzie podstawa prawna tego powództwa i czego może żądać prokurator od pozwanych.

2. Sąd rejonowy uwzględnił częściowo powództwo Marii K. przeciwko Kazimierzowi P. o zapłatę odszkodowania za jej zniszczony ciągnik rolniczy. W postępowaniu apelacyjnym przed sądem okręgowym, toczącym się na skutek apelacji pozwanego, powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia, bowiem ojciec pozwanego zapłacił jej kwotę przewyższającą dochodzone odszkodowanie i wyjaśnił jej, że ciągnik zniszczył on, a nie pozwany.
Omów jakie orzeczenie powinien wydać sąd okręgowy.

3. Do Sądu Rejonowego w K. wpłynął wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po Jakubie R. zmarłym w dniu 16 października 1880 r. w K. i tam ostatnio zamieszkałym. Wniosek złożył Renard R., twierdząc, że jest prawnikiem spadkodawcy i wskazując, że spadkodawca ten pozostawił znaczny majątek ziemski poza granicami Polski. Wezwany do przedłożenia odpisu aktu zgonu Jakuba R., pod rygorem zawieszenia postępowania, przedstawił fotografię grobowca na cmentarzu w K., na którym widnieje tablica stwierdzająca pochowanie w tym grobie Jakuba K. – kupca oraz daty jego urodzenia i śmierci. Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Wnioskodawca złożył zażalenie na to postanowienie zarzucając, że mimo braku aktu zgonu Jakuba R. postępowanie może się toczyć, bowiem fakt i datę zgonu można udowodnić wszelkimi dowodami.
Oceń, czy wnioskodawca ma rację i jak powinien orzec sąd odwoławczy.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 5

1. Prokurator wytoczył przeciwko małoletniemu Damianowi B. oraz jego matce Elżbiecie B. pozew o zaprzeczenie ojcostwa nieżyjącego, zmarłego przed dwoma laty Adama B., męża jego matki. Działął w związku z prośbą starszej siostry Damiana B., Ewy B., wobec której już zapadł wyrok sądu rejonowego o zaprzeczeniu ojcostwa Adama B. Ewa B. dostarczyła wyniki badania DNA matki, jej i Adama B. wykluczającego jego ojcostwo. Postępowanie to zostało wszczęte również z powództwa prokuratora. Sąd dopuścił dowód z badania DNA małoletniego Damiana B., polecając biegłym dokonanie analizy tego badania i badania przeprowadzonego w poprzednim postępowaniu. Biegli z Zakładu Medycyny Sądowej w K. nie wydali opinii, bowiem Damian B. nie poddał się badaniu. W toku procesu Damian B. ukończył 18 lat i złożył oświadczenie, w którym cofnął pozew złożony przez prokuratora.
Rozważ, czy Damian B. jest dysponentem roszczenia o zaprzeczenie ojcostwa, w świetle art. 70 § 1 k.r.o.

2. Kazimierz W., mając odpowiednią zgodę właściwego organu administracji, przystąpił do urządzania basenu kąpielowego na swej działce, częściowo zabudowanej domem letniskowym. Prace te polegały na rozpoczęciu wykopywania odpowiedniego dołu, usytuowanego w odległości 8 metrów od granicy działki sąsiadującej z nieruchomością zabudowaną, należącą do Piotra S. Prace te prowadzono w czasie nieobecności Piotra S., w okresie wczesnowiosennym. Po kilkunastu dniach Piotr S. dowiedział się o podjętych pracach i spostrzegł, że na ścianie jego domu pojawiły się zarysowania i pęknięcia. W takiej sytuacji zawezwał on Kazimierza W. do natychmiastowego wstrzymania dalszego pogłębiania wykopu, a niezależnie od tego skierował do sądu pozew przeciwko Kazimierzowi W. o nakazanie przywrócenia stanu poprzedniego, tj. zasypanie wykopu.
Wskaż jakie w tej sprawie przepisy prawa cywilnego mogą mieć zastosowanie.

3. Karol Ł. od 1999 r. był zatrudniony w Etylina sp. z o.o. w R. jako kierownik działu. W 2013 r. pracodawca wypowiedział mu umowę o pracę wskazując w piśmie wypowiedzającym, że rozwiązanie umowy nastąpi po upływie okresu 6 miesięcy wypowiedzenia. Karol Ł. wykonywał obowiązki pracownicze przez cały, tak określony okres wypowiedzenia, a w ostatnim dniu tego okresu wniósł sprawę do sądu pracy o ustalenie nawiązania przez pracodawcę umowy o pracę na poprzednim stanowisku. Wskazał, że w jego przypadku okres wypowiedzenia wynosi 3 miesiące i skoro pracodawca dopuszczał go do pracy po upływie trzech miesięcy, doszło do nawiązania ponownej umowy o pracę na dotychczasowych warunkach.
Oceń, czy pracownik ma rację.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 6

1. Pozostający w konkubinacie Anna T. i Cezary J. w czasie trwania ich związku, na działce budowlanej stanowiącej nieruchomość, własności matki Anny T. wybudowali dom mieszkalny jednorodzinny. Wszystkie zakupy materiałów i wynagrodzenie robotników finansowali wspólnie, jednak w tym zakresie przeważały nakłady Cezarego J. Zgodę budowlaną uzyskała matka Anny T., jednak nigdy nie uczestniczyła w prowadzonym procesie inwestycyjnym. Między konkubentami a matką Anny T. istniało ustne porozumienie, że po zakończeniu budowy przeniesie ona własność już zabudowanej działki na konkubentów. Już po zakończeniu budowy i uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie budynku Anna T. zmarła, nie pozostawiając testamentu, a jej wyłącznymi spadkobiercami są rodzice, co zostało stwierdzone prawomocnym postanowieniem sądu. Cezary T. wystąpił do sądu przeciwko matce zmarłej konkubiny o przeniesienie własności nieruchomości zabudowanej.

Oceń szansę tego roszczenia w świetle art. 231 § 1 k.c.

2. Renata D. przez 9 miesięcy wobec otoczenia symulowała ciążę. W tym czasie umówiła się z niezamężną Ewą K., która zaszła w ciążę, że donosi tę ciążę, a opiekę lekarską będzie uzyskiwała posługując się dokumentami Renaty D. Po urodzeniu dziecka w szpitalu, gdzie Ewa K. została przyjęta jako Renata D. sporządzono akt urodzenia dziecka Agnieszki D., jako córki Renaty D. i jej męża Pawła D. Małżonkowie D. przyjęli dziecko. Sprawa wyszła na jaw, bowiem Ewa K. zażądała sporej kwoty od małżonków D., a ci jej żądania nie spełnili, wobec czego złożyła doniesienie do prokuratury.

Czy prokurator, po ustaleniu, że przebieg zdarzeń był taki jak przedstawiono, powinien wnieść pozew o zaprzeczenie macierzyństwa Renaty D.?

3. Dariusz W. zachorował przewlekłe i z tej przyczyny był niezdolny do pracy przez 17 miesięcy. W okresie tym otrzymywał zasiłek z ubezpieczenia społecznego oraz świadczenie rehabilitacyjne. Po zakończeniu tego okresu Dariusz W. zgłosił się do pracy deklarując gotowość do jej świadczenia. Nie przedstawił jednak świadectwa lekarskiego o zdolności do pracy. Pracodawca polecił mu dostarczyć takie zaświadczenie od lekarza medycyny pracy, a jednocześnie wręczył Dariuszowi W. pismo rozwiązujące umowę o pracę na podstawie art. 53 k.p.

Wyjaśnij, czy rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia było zgodne z prawem.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 7

1. Jacek Z. zawarł zakład z Markiem B. o wynik walki boksterskiej organizowanej w lokalnej hali sportowej w S. Każdy z zakładających się obstawiał jednego z dwóch mających walczyć pięściarzy. Zwycięzca zakładu miał otrzymać od przegranego kwotę 12 000 zł. Obaj zakładający się złożyli kwoty po 12 000 zł na ręce ich wspólnego znajomego Pawła R. Walka boksterska objęta zakładem zakończyła się zwycięstwem pięściarza obstawionego przez Marka B. Bezpośrednio po zakończeniu zawodów boksterskich Paweł R. wydał Markowi B. zarówno jego depozyt pieniężny, jak również zdeponowaną przez Jacka Z. kwotę 12 000 zł. Jacek Z. dochodzi od Marka B. i Pawła R. zapłacenienia solidarnie kwoty 12 000 zł twierdząc, że zakład był nierzetelny, bowiem pięściarz, którego zwycięstwo typował, umyślnie i za zapłatą przegrał walkę mimo, że mógł ją wygrać. Jest bezsporne, że w odniesieniu do tej walki boksterskiej Paweł R. zainicjował szereg zakładów między różnymi osobami, nie angażując własnych środków a jedynie występując jako depozytariusz sum zakładów, zaś jego bliskim krewnym jest pięściarz, który walkę przegrał. Jako inicjator zakładów nie miał zezwolenia wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.
Wyjaśnij, czy roszczenie powoda ma uzasadnioną podstawę prawną i w stosunku do którego z pozwanych.

2. Stanisława B., zatrudniona w charakterze dozorcej domu w Spółdzielni Mieszkaniowej w N., w porze nocnej wykonywała obchód budynku, w związku z informacją o zalewaniu klatki schodowej na skutek pęknięcia rury wodociągowej. W trakcie tego obchodu została napadnięta przez nieznanego sprawcę i doznała uszkodzenia twarzy. Domaga się od Spółdzielni sporządzenia protokołu wypadku przy pracy, ta jednak odmawia, twierdząc, że zgodnie z umową o pracę Stanisława B. nie była zobowiązana do wykonywania czynności dozorcej w porze nocnej.
Oceń, czy stanowisko Spółdzielni jest zasadne.

3. Siedemnastoletnia Gracja D. wyszła z domu w dniu 12 marca 1991 r. i zaginęła bez wieści. Poszukiwania Gracji D. nie dały rezultatu. Nie odnaleziono także jej zwłok ani szczątków. W dniu 1 września 2013 r. zmarła Adela D., matka Gracji D. W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po Adeli D. sąd ustalił dla Gracji D. kuratora w trybie art. 143 k.p.c. w osobie emerytowanego radcy prawnego Stanisława N. i doręczył mu odpis wniosku złożonego przez Januarego D., syna spadkodawczyni. Stanisław N., wykonując zadania kuratora wystąpił do sądu rejonowego z wnioskiem o uznanie Gracji D. za zmarłą.
Wyjaśnij, czy Stanisław N. jest legitymowany do złożenia takiego wniosku.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 8

1. We wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po Agacie B., wnioskodawca Ewaryst Sz. powołał się na testament ustny spadkodawczyni sporządzony na tydzień przed jej śmiercią w jej mieszkaniu w obecności trzech świadków i wniósł o przesłuchanie świadków testamentu. Według twierdzeń wnioskodawcy zmarła nie pozostawiła krewnych powołanych do dziedziczenia na podstawie ustawy. Majątek spadkodawczyni obejmuje m.in. kamienicę z XIX w mieście K. Według testamentu zgłoszonego w postępowaniu Agata B. powołała do spadku wyłącznie Ewarysta Sz. Sąd rejonowy wezwał do udziału w sprawie jako uczestnika gminę K. jako ewentualnie powołaną do spadku zgodnie z art. 935 k.c. Na skutek zawiadomienia o toczącym się postępowaniu wstąpił do niego prokurator. W toku rozprawy okazało się, że jednym ze świadków testamentu jest siostra wnioskodawcy. Wnioskodawca w tej sytuacji wskazał jeszcze jednego świadka ustnego testamentu, a to osobę, która przygotowywała posiłek dla spadkodawczyni i miała słyszeć treść jej oświadczenia woli przez otwarte drzwi z kuchni.
Czy: a) gdyby okazało się, że osoba ta rzeczywiście słyszała przypadkowo treść oświadczenia woli spadkodawczyni, może być uznana za świadka testamentu ustnego szczególnego, b) obecność czwartego świadka sanuje ważność testamentu, gdy jeden ze świadków był wyłączony na podstawie art. 957 § 1 k.c.?
2. W wytoczonej przez prokuratora sprawie o zaprzeczenie ojcostwa, sąd rejonowy oddalił powództwo i zasądził od Skarbu Państwa – Prokuratury Rejonowej w N. na rzecz pozwanej matki małoletniego pozwanego oraz małoletniego pozwanego koszty procesu, obejmujące wynagrodzenie adwokata.
Rozważ, czy zażalenie prokuratora na to postanowienie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w wyroku sądu, przy braku podstaw do wniesienia apelacji, byłoby zasadne i na jakiej podstawie prawnej.
3. Sekretarka dyrektora Biura w Spółdzielni Mieszkaniowej w L. po kolejnych zachowaniach przełożonego, w jej ocenie mających cechy molestowania seksualnego, w obecności osób postronnych i innych pracowników głośno wykrzyczała protest wobec takiego postępowania, a na kolejne pogardliwe zachowanie uderzyła przełożonego w twarz. Po tym incydencie otrzymała niezwłocznie pismo rozwiązujące z nią umowę o pracę bez wypowiedzenia z jej winy (art. 52 k.p.). Decyzję w tej sprawie podjął prezes zarządu spółdzielni. W sprawie rozwiązania umowy o pracę nie zasięgnięto opinii zakładowej organizacji związków zawodowych.
Oceń, czy pozew o przywrócenie do pracy ma szanse powodzenia.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 9

1. Dwunastoletni Adam J., w trakcie zabawy pistoletem pneumatycznym należącym do ojca jego kolegi Mariusza W., postrzelił tego kolegę, co spowodowało w następstwie utratę przez niego jednego oka. W trakcie zabawy dzieci była obecna matka Mariusza W., która nie zauważyła, że chłopcy bawią się pistoletem. Okazało się, że rodzice Adama J. nie żyją, a jego wychowaniem zajmuje się siostra jego zmarłej matki, niebędąca ustanowiona jego opiekunką. W toku procesu o odszkodowanie i zadośćuczynienie przeciwko faktycznej opiekunce Adama J. okazało się, że jest ona bezrobotna, nie ma żadnego majątku. Sąd oddalił powództwo z uzasadnieniem, że na faktycznie sprawującej opiekę nie ciąży obowiązek naprawienia szkody, a ponadto do matki Mariusza W. należał obowiązek nadzoru nad jej synem, w ramach którego powinna przeciwdziałać zabawie przyniesionym przez niego pistoletem pneumatycznym. Oceń prawidłowość rozstrzygnięcia sądu.
Wyjaśnij, czy gdyby małoletni Adam J. miał własny znaczny majątek dopuszczalne byłoby zasądzenie od niego kwoty odszkodowania i zadośćuczynienia na rzecz Mariusza W.

2. Pracownik w ramach podróży służbowej udał się do restauracji na kolację. W trakcie powrotu do hotelu ok. godziny 21.00, pośliznął się na schodach hotelowych i złamał nogę. W szpitalu zostało stwierdzone, że miał 1 promil alkoholu we krwi. Pracodawca nie chce uznać zdarzenia za zrównane z wypadkiem przy pracy.
Czy pracodawca ma rację?

3. Daria R. zwróciła się do prokuratury z prośbą o wytoczenie powództwa o zaprzeczenie ojcostwa Tadeusza R., byłego męża jej matki Wiesławy R. Wyjaśniła, że Wiesława R. mimo, że zawarła ponad dwadzieścia pięć lat temu małżeństwo z Tadeuszem R., została przez niego porzucona w rok po ślubie. Po roku związała się z innym mężczyzną Romualdem C., który jest biologicznym ojcem Darii R. Przez wiele lat tworzyli rodzinę, ale w akcie jej urodzenia figuruje jako ojciec Tadeusz R., którego ona nigdy nie poznała. Zarówno Tadeusz R., jak i Romuald C. nie żyją. Romuald C. zmarł na chorobę nowotworową w Szpitalu Onkologicznym w K. i szpital ten dysponuje materiałem biologicznym pozwalającym na badanie DNA Romualda C. Prokurator zamierza przychylić się do prośby Darii R.
Omów problemy prawne jakie trzeba w tym przypadku rozważyć. Wyjaśnij czy Daria R. może sama wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa zmarłego Tadeusza R.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 11

1. Pies rasy pit bull terier, należący do Jarosława D., pozostawał na terenie jego ogrodzonej wysoką siatką posesji. W nocy 4 kwietnia 2015 r. nieustalony motocyklista, jadąc z nadmierną prędkością wypadł z drogi i uderzył w siatkę ogrodzenia posesji Jarosława D. Przez powstałą w wyniku tego zdarzenia wyrwę w ogrodzeniu pies wydostał się na swobodę i zbiegł. Jarosław D. poszukiwał zbiegłego psa, jednak nie dało to rezultatu. O zaginięciu zwierzęcia powiadomił wójta gminy L., od którego uzyskał uprzednio zezwolenie przewidziane przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 r., poz. 856 z późn. zm.). W dniu 30 czerwca 2015 r. zbiegły pies, w lasku oddalonym o około 12 km od posesji Jarosława D. dotkliwie pogryzł siedmioletnią Katarzynę K., w wyniku czego przeszła szereg poważnych operacji, a ponadto trwale została oszpecona. Przedstawicielka ustawowa małoletniej wytoczyła powództwo przeciwko Jarosławowi D. o zapłatę odszkodowania i zadośćuczynienia, powołując się na podstawę z art. 431 k.c. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, zarzucając, że nie ponosi winy w nadzorze, zaś za ucieczkę psa nie może odpowiadać. Ponadto zarzucił, iż od momentu ucieczki psa spowodowanej przez nieustalonego motocyklistę odpowiedzialność za jego psa przeszła na gminę, bowiem wyłapywanie zbiegłych zwierząt domowych należy do zadania własnego gminy, co wynika z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt. Pozwany jest człowiekiem zamożnym, właścicielem domu mieszkalnego oraz budynku warsztatowego; prowadzi dochodową działalność gospodarczą. Małoletnia powódka jest wychowywana i utrzymywana przez samotną matkę, wykonującą niskopłatną pracę, jej ojciec nie żyje, sama majątku nie posiada.
Zaproponuj rozstrzygnięcie sprawy.
2. Paweł L., główny specjalista w Centralnym Zarządzie Energetyki, w czasie odbywania krajowej podróży służbowej (delegacji) do Szczecina, otrzymał jako pocztę elektroniczną na swój służbowy adres poczty internetowej wypowiedzenie umowy o pracę, bez wskazania przyczyny wypowiedzenia. Następnie do miejsca wykonywania czynności w ramach delegacji zostało faksem przesłane pismo takiej samej treści.
Oceń, czy doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy o pracę i jakie ewentualnie błędy popełnił pracodawca, który po upływie okresu wypowiedzenia nie dopuszcza Pawła L. do pracy.
3. Bogdan K. przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego uznał dziecko małoletnią Agatę, córkę niezamężnej Reginy P., z którą pozostawał w faktycznym związku przez ostatnie 7 miesięcy, przed urodzeniem córki. Obecnie wnosi do prokuratury o wniesienie pozwu o zaprzeczenie jego ojcostwa, bowiem – jak twierdzi – nie jest biologicznym ojcem Agaty, a jej matkę poznał, gdy już była co najmniej w drugim miesiącu ciąży. Podał, że uznał Agatę, bowiem nie chciał, aby nie miała ojca, a sam darzył jej matkę uczuciem i chciał w ten sposób się z nią mocniej związać. Regina P. jednak porzuciła go i domaga się alimentów dla córki.
Rozważ, jaką decyzję powinien podjąć prokurator.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 12

1. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku wszczętej przez wdowę po spadkodawcy, przy przesłuchaniu jej w trybie art. 671 k.p.c. wnioskodawczyni podała, że spadkodawca nie miał żadnych dzieci z tego małżeństwa ani dzieci pozamałżeńskich. Zapewniła też, że zmarły był jedynakiem, a jego rodzice nie żyją. Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2011 r. stwierdził nabycie spadku przez wnioskodawczynię jako wyłącznego spadkobiercę. Postanowienie uprawomocniło się bez zaskarżenia. W maju 2015 r. wpłynął do tego samego sądu (sądu spadku) wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po tym samym spadkodawcy, złożony przez Ewę G. legitymującą się odpisem zupełnym aktu urodzenia, z którego wynika, że jest córką spadkodawcy, którego ojcostwo zostało ustalone w postępowaniu cywilnym w 1990 r.
Wyjaśnij w jaki sposób może zostać zmienione prawomocne postanowienie pomijające ją w stwierdzeniu nabycia spadku.

2. Akt urodzenia Katarzyny F. urodzonej 10 marca 2011 r. wymienia jako jej matkę Olimpię F., a jako ojca Marka F., przy czym oznaczenie ojca nastąpiło na podstawie zgłoszenia dokonanego przez Olimpię F. W dniu 15 kwietnia 2012 r. zmarła Olimpia F. W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po niej zgłosił swój udział Adam F. brat spadkodawczyni twierdząc, że Katarzyna F. nie jest w rzeczywistości jej córką. Według Adama F. matką Katarzyny F. jest znana mu kobieta, która urodziła córkę, podając się za Olimpię F. i posługując się jej dokumentami. Na wezwanie sądu podał dane osobowe rzekomej matki Katarzyny F. W skład spadku po Olimpii F. wchodzi apartament w P., willa na wybrzeżu Bałtyckim, dwa samochody osobowe i liczne wartościowe ruchomości. Dla małoletniej Katarzyny F. opiekunem została ustanowiona Elwira C. przyjaciółka Olimpii F. Przed sądem spadku zaprzeczyła twierdzeniom Adama F. i oświadczyła, że nie wniesie w imieniu małoletniej o zaprzeczenie macierzyństwa Olimpii F. Sąd rejonowy zawiadomił prokuraturę rejonową uznając udział prokuratora w sprawie za potrzebny.
Co powinien zrobić prokurator? Jakie są perspektywy przeprowadzenia badań DNA w celu rozstrzygnięcia o macierzyństwie zmarłej Olimpii F.?

3. Janina K., zatrudniona w Urzędzie Gminy w N. na stanowisku referenta zaprzestała przychodzenia do pracy, a na próby kontaktu przez pracownika kadr odpowiedziała, że więcej do tego urzędu nie przyjdzie. Pracodawca, wójt gminy w N. uznał, że Janina K. porzuciła pracę i wysłał do niej pismo z informacją, że doszło do wygaśnięcia umowy o pracę. Po trzech miesiącach Janina K. zgłosiła się do urzędu zgłaszając gotowość do pracy. Jej dotychczasowy przełożony polecił jej opuszczenie biura urzędu i oświadczył, że „ona już tu nie jest zatrudniona”.
Oceń czy pracodawca postąpił prawidłowo i czy doszło do wygaśnięcia umowy o pracę lub jej rozwiązania.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 14

1. Dominik B., ratując małoletniego Cezarego T., syna jego sąsiada, który przebiegał przez jezdnię, wbiegł na drogę i wypchnął małoletniego poza pas drogi przed nadjeżdżającym samochodem osobowym. Samochód potrafił Dominika B. w wyniku czego ten doznał zniszczenia odzieży wartości 1 200 zł oraz doznał uszczerbku zdrowia, powodującego 18 dni niezdolności do pracy. Kierujący pojazdem odjechał nie zatrzymując się i nie udało się ustalić jego danych, jak również danych samochodu. Na skutek niezdolności do pracy Dominik D. utracił 20% wynagrodzenia za pracę, w kwocie 1 700 zł. Obecnie Dominik B. dochodzi od przedstawicieli ustawowych małoletniego Cezarego T. zapłaty 2 900 zł z odsetkami. Pozwani wnoszą o oddalenie powództwa zarzucając, że gdyby powód nie interweniował, ich syn zdążyłby przebiec na drugą stronę drogi. Ponadto zarzucili, że odpowiedzialność za skutki tego zdarzenia ponosi posiadacz samoistny samochodu, a powód mógł domagać się odszkodowania od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Rozważ zasadność zarzutów pozwanego w świetle art. 438 k.c. oraz mając na uwadze przepis art. 98 ust.1 ustawy z dnia 23 maja 2003 r. o Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 392).

2. W sprawie z powództwa Adelajdy F. przeciwko Mirosławowi F. o rozwód powódka wносиła o orzeczenie rozwodu bez orzekania o winie, twierdząc że w małżeństwie stron nastąpił zupełny i trwały rozkład pożycia. Z małżeństwa strony nie miały dzieci. Pozwany wniósł o orzeczenie rozwodu bez orzekania o winie. Sąd, ograniczając się do przesłuchania stron orzekł zgodnie z ich żądaniem. Powódka nie wnosząc o sporządzenie uzasadnienia wyroku w dwa miesiące po ogłoszeniu wyroku złożyła w prokuraturze prośbę o „doprowadzenie do uchylenia tego wyroku”, twierdząc że został on wydany w oparciu o całkowicie nieprawdziwe twierdzenia stron, bowiem między nimi nie ustało pożycie fizyczne, a ponadto prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Ponadto podniosła, że wystąpiła o rozwód na prośbę pozwanego, który twierdził, że rozwód jest im potrzebny w celu uniknięcia egzekucji z jej majątku, ponieważ jest „poważnie zadłużony u niebezpiecznych ludzi”. Obecnie dowiedziała się od krewnego prawnika, że popełniła błąd, ale już jej nie przysługuje możliwość zaskarżenia wyroku.

Rozważ, jaka powinna być decyzja prokuratora i jakie ewentualnie w tej sprawie mogą przysługiwać środki prokuratorowi.

3. Do zakresu czynności pracownika przedsiębiorstwa handlowego należało oferowanie towarów tego przedsiębiorstwa indywidualnym odbiorcom oraz sklepom detalicznym. Pracownik ten posługiwał się przy wykonywaniu tych zadań służbowych samochodem. Prawomocnym wyrokiem sądu pracownik ten został skazany za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji i orzeczony został wobec niego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, na okres dwóch lat. Przestępstwo to zostało popełnione poza czasem wykonywania obowiązków służbowych pracownika, w okresie jego urlopu wypoczynkowego. Pracodawca wypowiedział pracownikowi umowę o pracę.

Oceń, czy mógł rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 15

1. Zaskarżonym wyrokiem sąd okręgowy oddalił powództwo Michała C., skierowane przeciwko Skarbowi Państwa - Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej w L., którym powód domagał się nakazania stronie pozwanej przeproszenia powoda, w sposób określony w żądaniu, za doznaną przez niego krzywdę w związku z tym, że powód w trakcie przebywania w Zakładzie Karnym w O. był osadzony w celi mieszkalnej z osobami palącymi, z uwagi na co doznał rozstroju zdrowia oraz naruszono jego prawa do humanitarnego i ludzkiego traktowania oraz zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powoda zadośćuczynienia w kwocie 1 800 złotych. Sąd I instancji ustalił, że w dniu 22 lutego 2011 r. powód wraz ze współosadzonym Łukaszem C. transportowani byli pomiędzy zakładami karnymi. W trakcie transportu konwój zatrzymał się na nocleg w Zakładzie Karnym w O., dokąd przybył o godz. 18.45. Przed osadzeniem na nocleg tak z powodem jak i z drugim więźniem przeprowadzono rozmowę, m.in. pytając, czy są osobami palącymi. Powód oświadczył, że nie pali wyrobów tytoniowych. Obaj transportowani więźniowie zostali osadzeni w celi objętej zakazem palenia, gdzie przebywali wspólnie przez jedną noc, do godz. 7.00, po czym opuścili więzienie. Sąd uznał zgłoszone roszczenie za nieuzasadnione. Odwołując się do treści art. 24 § 1 k.c. i art. 448 k.c. stwierdził, że odpowiedzialność strony pozwanej nie zachodzi, bowiem w celi, w której przebywał obowiązywał zakaz palenia wyrobów tytoniowych, zaś Łukasz C. paląc działał samowolnie naruszając regulamin, o czym funkcjonariusze pozwanej nie wiedzieli.

Oceń zasadność tego wyroku.

2. Eugeniusz C. zatrudniony jako kierowca autobusu w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji, został prawomocnie skazany za znęcanie się nad żoną i dwójką małoletnich dzieci, na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W toku procesu karnego okazało się, że oskarżony ma skłonność do stosowania przemocy. Pracodawca, wobec takiej sytuacji, po dowiedzeniu się o skazaniu Eugeniusza C. rozwiązał z nim umowę o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 k.p. W sprawie o przywrócenie do pracy doszło do zawarcia ugody między stronami, w której został zmieniony tryb rozwiązania umowy o pracę na porozumienie stron.

Oceń, czy sąd pracy powinien akceptować zawarcie takiej ugody oraz czy pracodawca miał podstawy do rozwiązania umowy z tym pracownikiem.

3. Władysław P. uznał urodzoną w dniu 15 sierpnia 2001 r. Marlenę S. córkę niezamężnej Iriny S. Jak twierdzi, był przekonany, że jest biologicznym ojcem dziecka. W listopadzie 2015 r. w związku z koniecznością przetoczenia krwi Marlenie S. dowiedział się z samego badania grup krwi, że nie może być jej ojcem. Zwrócił się do prokuratury rejonowej o wytoczenie powództwa o – jak to określa – uchylenie uznania dziecka. Z jego matką nie jest związany, ale małoletnią się interesuje i łoży na jej utrzymanie.

Oceń, jak w realiach tej sprawy prokurator powinien postąpić.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 16

1. Damian M. strażnik ochrony mienia, patrolując teren przylegający do chronionego przez niego zespołu budynków należących do spółki akcyjnej A. z siedzibą w N., usłyszał głośne nawoływanie pomocy. Zauważył, że w sąsiednich zaroślach leży chłopiec ok. 10 lat, atakowany przez agresywnie zachowującego się psa. Nie próbując innego sposobu interwencji strzelił z odległości ok. 4 metrów w kierunku psa z posiadanego legalnie pistoletu, w wyniku czego doszło do zabicia zwierzęcia. Atakowane dziecko uciekło z miejsca zdarzenia, a ustalenie jego personaliów nie powiodło się. Jak okazało się pies ten był w kagańcu, jednak atakując małego uderzył go, przewrócił i ponawiał atak na dziecko. Właściciel psa Adam D. dobiegł do tego miejsca zdarzenia i ustalił personalia Damiana M. W pozwie przeciwko Damianowi M. domagał się zasądzenia kwoty 1 800 zł, stanowiącej wartość zwierzęcia. Przedstawił dowód zakupu psa od licencjonowanego hodowcy za kwotę 1 000 zł oraz rachunek za szkolenie psa jako obronnego na kwotę 800 zł. Twierdził, że jego pies był poddany tresurze, nie podejmował ataku na dzieci, chyba że został zaczepiony lub w inny sposób sprowokowany. Adam D. mieszka w pobliżu miejsca zdarzenia. Pies należący do niego z nałożonym kagańcem był przygotowany do spaceru, jednak samowolnie wybiegł poza ogrodzenie posesji, gdy została otwarta brama wjazdowa. W toku procesu treserka psa zeznała, że pies reagował agresywnie w stosunku do osób zbliżających się do ogrodzenia posesji jego właściciela. Miejsce ataku psa na nieustalonego chłopca było oddalone o ok. 50 m od granicy tej posesji. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że obawiał się o życie dziecka i uznał za niezbędne niezwłoczne powstrzymanie psa.

Oceń zasadność powództwa i stanowiska pozwanego.

2. W sprawie toczącej się przed sądem rejonowym o odszkodowanie i zadośćuczynienie powód z tego tytułu dochodził od pozwanej 60 000 zł. Już po przeprowadzeniu całego postępowania, gdy sąd uznał sprawę za wyjaśnioną, lecz przed zamknięciem rozprawy powód rozszerzył żądanie pozwu o dalsze 50 000 zł, czyli łącznie domaga się kwoty 110 000 zł. Sąd rejonowy wydał postanowienie o przekazaniu sprawy sądowi okręgowemu do rozpoznania jako rzeczowo właściwemu. Pozwana złożyła zażalenie na to postanowienie zarzucając, że sąd rejonowy mógł rozpoznać sprawę, bowiem zgodnie z art. 202 k.p.c. niewłaściwość sądu można brać pod rozwagę tylko na zarzut pozwanego, a ona zarzutu takiego nie zgłasza.

Oceń zasadność zażalenia pozwanej.

3. Deotyma C. została prawomocnie ubezwłasnowolniona całkowicie z powodu choroby psychicznej. Wielokrotnie składała wnioski do sądu okręgowego o uchylenie jej ubezwłasnowolnienia. Jej opiekun jako przedstawiciel ustawowy nie popiera jej wniosku. Prokurator zajmuje takie samo stanowisko, bowiem z jego ustaleń wynika, że stan psychiczny Deotymy C. nie uległ poprawie, a nawet się pogorszył.

Wyjaśnij, czy stanowisko opiekuna ubezwłasnowolnionej wiąże sąd w kolejnej sprawie o uchylenie ubezwłasnowolnienia z wniosku ubezwłasnowolnionego i jak przedstawia się legitymacja tej osoby do występowania w takiej sprawie.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 17

1. Błażej S. jest właścicielem i posiadaczem nieruchomości rolnej położonej na terenie gminy T. Według wpisu w dziale pierwszym prowadzonej dla tej nieruchomości księgi wieczystej powierzchnia nieruchomości wynosi 3,77 ha. Od kilkunastu lat Błażej S. twierdzi, że posiadana przez niego nieruchomość ma o 8 arów mniejszą powierzchnię niż uwidoczniła w księdze wieczystej. Jest przekonany, że brakujące jego zdaniem 8 arów powierzchni zostało przyłączonych do sąsiedniej (od strony wschodniej) nieruchomości rolnej, pozostającej w posiadaniu Władysława P., wykorzystywanej przez jego syna Artura P. W końcu marca 2014 r. Błażej S. zaorał pas gruntu o szerokości ok. 9 m, na całym przebiegu wschodniej granicy i przyłączył ten pas gruntu do posiadanej przez niego nieruchomości. Syn Władysława P., po powrocie w kwietniu 2015 r. z rocznego pobytu w Irlandii stwierdził taką sytuację. Początkowo proponował przeprowadzenie postępowania rozgraniczeniowego, jednak Błażej S. kategorycznie taką propozycję odrzucił, twierdząc, że geodeci są w zмовie z sąsiadami. W takiej sytuacji Artur P. w dniu 10 czerwca 2015 r. wniósł do sądu pozew przeciwko Błażejowi S. z żądaniem przywrócenia mu posiadania zaoranego pasa gruntu i zakazanie dalszych naruszeń. Pozwany zarzucił, że zaorany pas należy do jego nieruchomości, a został przed wielu laty zawłaszczony przez Władysława P. Na dowód swych zarzutów przedstawił odpis księgi wieczystej obu nieruchomości wraz z mapą geodezyjną. Przyznał, że w marcu 2014 r. odebrał grunt zawłaszczony przez sąsiada. Sąd rejonowy oddalił wnioski dowodowe pozwanego oraz wnioski powoda o przeprowadzenie oględzin z udziałem biegłego geodety i wyrokiem z dnia 30 września 2015 r. powództwo oddalił obciążając powoda kosztami procesu. Powód bez wniosku o uzasadnienie wyroku w terminie wniósł apelację, w której wnosi o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zarzucił, że sąd pierwszej instancji z naruszeniem art. 117 § 2 k.c. uwzględnił z urzędu termin przedawnienia określony w art. 344 § 2 k.c.
Oceń zasadność apelacji.
2. W sprawie o zapłatę pozwany prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy z doręczeniem odpisu pozwu skierował do sądu pismo, w którym stwierdził, że jest zaskoczony doręczonym mu pozwem oraz że z powodu ubóstwa i wieku nie może sam podjąć merytorycznej obrony. Wniósł o zwolnienie go od kosztów sądowych i przyznanie adwokata z urzędu. Na rozprawę nie stawił się. Sąd po rozprawie wydał wyrok zaoczny, uwzględniający powództwo w całości.
Czy wydany jest rzeczywiście wyrokiem zaocznym oraz czy zachodziły warunki wydania wyroku zaocznego?
3. W sprawie wytoczonej przez prokuratora o alimenty na rzecz małoletniego od jego ojca zgłosiła swój udział organizacja pozarządowa, której zadaniem statutowym jest ochrona praw ojców, przedstawiając wyrażoną na piśmie zgodę pozwanego i zgłaszając przystąpienie do sprawy po jego stronie.
Wyjaśnij, czy takie działanie organizacji pozarządowej jest dopuszczalne w sprawie, w której prokurator wytoczył powództwo.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 18

1. Bogumiła Sz. na zamówienie Marka B. przygotowała przyjęcie weselne w jego willi dla ok. siedemdziesięciu osób. Umowę w tym zakresie strony zawarły na piśmie. W ustalonym dniu Bogumiła Sz. przybyła o godz. 10.00 do domu Marka B. wraz ze swymi pracownikami, tj. florystą, technikiem oświetlenia i nagłośnienia oraz osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie produktów gastronomicznych. Na miejscu okazało się, że wjazd do budynku jest zamknięty, a na terenie posesji nikogo nie ma. Próby połączenia telefonicznego z zamawiającym okazały się nieskuteczne. Bogumiła Sz. zabrała wszystkie przywiezione materiały i wraz z ekipą powróciła do pobliskiej miejscowości, w której znajdował się jej zakład usługowy. Na poczet wynagrodzenia w chwili zawarcia umowy otrzymała zaliczkę w kwocie 10 000 zł, przy czym umówiono się na wynagrodzenie kosztorysowe i przewidywano je na około 25 000 zł. Po kilku dniach z Bogumiłą Sz. skontaktowała się narzeczona Marka B., informując, że do przyjęcia weselnego nie doszło, ponieważ Marek B. został dzień wcześniej zatrzymany na terenie Słowacji, a następnie aresztowany, o czym dowiedziała się ok. godz. 14.00 od adwokata w dniu ustalonym jako termin ślubu i przyjęcia weselnego. Po kilku tygodniach Marek B. został zwolniony z aresztu i powrócił do Polski. Bogumiła Sz. poniosła straty wynikające z przygotowanych dekoracji, wynajętych urządzeń (oświetlenia i nagłośnienia), przygotowanych posiłków oraz konieczności zapłaty wynagrodzeń i poniesionych kosztów transportu, przekraczające kwotę otrzymanej zaliczki o 8 000 zł. Bogumiła Sz. zamierza dochodzić od Marka B. takiej właśnie kwoty.

Oceń perspektywę powództwa Bogumily Sz.

2. W sprawie o ubezwłasnowolnienie wszczętej na wniosek żony Jana K. Sąd Okręgowy w P. odpis wniosku przesłał do Prokuratury Okręgowej w P. Na rozprawie prokurator nie stawił się ani nie złożył pisemnie żadnego wniosku. Ze zwrotnego poświadczenia odbioru wynika, że korespondencja została doręczona w biurze podawczym Prokuratury Okręgowej w P. Podobnie stało się na kolejnych terminach posiedzeń sądu. Postanowieniem z dnia 22 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w P. orzekł ubezwłasnowolnienie całkowite Jana K. Po upływie dwóch miesięcy od ogłoszenia postanowienia prokurator Prokuratury Okręgowej w P. złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia postanowienia oraz o przywrócenie terminu do tego wniosku. Podniósł, że wszystkie przesyłki sądu w tej sprawie (oraz inne korespondencje) były przez pracownika biura podawczego ukrywane w szafie na materiały piśmienne, co wyszło na jaw, gdy pracownik ten porzucił pracę.

Oceń, czy wniosek prokuratora będzie uwzględniony.

3. Lesław H. aktor Teatru Miejskiego w N., jako przewodniczący zarządu zakładowej organizacji związku zawodowego zorganizował bojkot nowego dyrektora tego teatru. W ramach bojkotu aktorzy występowali na scenie z opaskami na ramionach i wystawiając transparent z napisem „precz z dyrektorem zamordystą”. Dyrektor Teatru rozwiązał z Lesławem H. umowę o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 52 k.p., bez uzyskania stanowiska związku zawodowego, a pozostałych aktorów ukarał karami porządkowymi.

Czy pozew Lesława H. o przywrócenie do pracy może zostać uwzględniony?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZENIE SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 19

1. Janina R. prawomocnym postanowieniem sądu z dnia 20 maja 2004 r. została uznana za zmarłą w trakcie katastrofy jaka miała miejsce w dniu 11 września 2001 r. w Nowym Jorku w wyniku zamachu na World Trade Center. Znajdowała się na liście pracowników jednego z biur mieszczących się w jednym z budynków. Jej ciała nie odnaleziono. Postępowanie toczyło się na wniosek jej męża Grzegorza R. Grzegorz R. zawarł małżeństwo z Ewą D. w dniu 16 lipca 2004 r. W sierpniu 2005 r. Janina R. przybyła do Polski i złożyła wniosek o uchylenie postanowienia uznającego ją za zmarłą. Stawiła się w sądzie na rozprawie i wyjaśniła, że w dniu zamachu nie przybyła do pracy, bowiem wyjechała do swojej znajomej mieszkającej w stanie Teksas, o czym nie powiadomiła swego pracodawcy. Grzegorz R. rozpoznał Janinę R. jako tą samą osobę, co do której orzeczone zostało uznanie za zmarłą. Janina R. zgłosiła się do prokuratury wnosząc o wytoczenie przez prokuratora powództwa o stwierdzenie nieważności małżeństwa zawartego przez Grzegorza R. z Ewą D. twierdziła, że Grzegorz R. wiedział, że ona nie zginęła w zamachu z 11 września 2001 r., bowiem przysyłała kilkakrotnie po tej dacie na jego rachunek w banku środki na budowę domu, jaką wspólnie prowadzili w Polsce. Przyznała, że z mężem się nie kontaktowała, ponieważ w Teksasie dostała pracę w rezydencji bardzo bogatego przedsiębiorcy i miała nadzieję na trwałe z nim związki. Po wyjaśnieniu przez prokuratora o braku podstaw do wytoczenia powództwa, Janina R. sama zrezygnowała z tej drogi, natomiast zamierza zawrzeć kolejny związek małżeński z Adrianem U.

Rozważ, czy takie małżeństwo jest dopuszczalne w świetle art. 13 k.r.o. oraz czy Janina R. nadal pozostaje w związku małżeńskim z Grzegorzem R.

2. W czasie podróży autobusem prywatnego przedsiębiorstwa komunikacyjnego Edward D. jadący do pracy z miejsca zamieszkania, upadł przy przechodzeniu w stronę wyjścia z autobusu, doznając złamania ręki prawej oraz dwóch palców ręki lewej. Po dojechaniu do miejsca pracy zemdlął na portierni. Wówczas opisał zdarzenie i został odwieziony karetką do szpitala. Pracodawca nie sporządził karty wypadku w drodze do pracy, kwestionując taki charakter zdarzenia, bowiem uważa, że tak kwalifikuje się wypadek, gdy pracodawca dowozi pracowników do miejsca wykonywania pracy.

Czy stanowisko pracodawcy jest prawidłowe?

3. Paweł K. lat 12 w trakcie zabawy w ogródku jordanowskim pośliznął się i w efekcie zepchnął inne dziecko z wysokiej zjeżdżalni, powodując u poszkodowanego ciężki rozstrój zdrowia. Przedstawiciele ustawowi poszkodowanego wytoczyli przeciwko rodzicom Pawła K. powództwo o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Pozwani w procesie tym wykazali, że uczynili zadość obowiązkowi nadzoru nad małoletnim, a samo zdarzenie nie wynikało z nagannego zachowania ich syna. Sąd Okręgowy w P. oddalił powództwo, przyjmując, że zachodzi okoliczność egzoneracyjna z art. 427 k.c.

Oceń, czy rozstrzygnięcie to jest trafne i czy może zachodzić podstawa odpowiedzialności małoletniego, na zasadzie słuszności.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 20

1. Artur S., śpiewak operowy zawarł jako wykonawca umowę z zarządcą Hotelu Mira w B., na podstawie której zobowiązał się do wykonania za wynagrodzeniem koncertu, w trakcie konferencji międzynarodowej, jaka miała się odbyć w tym hotelu w czasie oznaczonym w umowie. Załącznikiem do umowy określono zakres koncertu, przez opisanie arii operowych i pieśni, które miały być wykonane. Na cztery dni przed terminem koncertu żona Artura S. zawiadomiła zarząd hotelu o nagłej niedyspozycji głosowej wykonawcy i zaproponowała, aby w ramach wykonania umowy wystąpiła inna osoba, Elwira S., śpiewaczka operowa, córka Artura S. oraz zaproponowała zupełnie inny program koncertu, obejmujący arie i pieśni odpowiednie do jej głosu i umiejętności. Dla realizacji koncertu zarząd hotelu zaangażował orkiestrę kameralną. Program koncertu został dostosowany do tematu konferencji, co zostało zaznaczone w umowie z Arturem S. Program zaoferowany do wykonania przez Elwirę S. nie miał takiego charakteru, a jedynie odpowiadał ilości i czasowi wykonania utworów. Zarząd hotelu przystał na takie wykonanie zastępcze, sporządzając aneks do umowy z Arturem S., stanowiący, że koncert może być wykonany ze zmienionym programem przez Elwirę S. Ostatecznie koncert odbył się z udziałem Elwiry S., zaś wynagrodzenie zostało przekazane na rachunek Artura S., z potrąceniem kwoty wynagrodzenia, jakie zostało zapłacone orkiestrze, w związku ze zmianą programu koncertu. Obecnie Elwira S. domaga się zapłacenia wynagrodzenia za wykonywane utwory, podnosząc, że nie była stroną umowy zawartej z Arturem S., zaś wykonała koncert na podstawie ustnego porozumienia z zarządem Hotelu.
Oceń zasadność żądania Elwiry S.; wyjaśnij jak przedstawiałaby się odpowiedzialność Artura S., gdyby zamawiający odwołał koncert.

2. Stefan T., działający bez pełnomocnika, w dniu ogłoszenia wyroku Sądu Okręgowego w K. oddalającego jego powództwo złożył wniosek następującej treści „domagam się dostarczenia mi niesprawiedliwego wyroku, bo zamierzam go zaskarżyć”. Po tygodniu sąd doręczył powodowi odpis wyroku nie sporządzając jego uzasadnienia. W 10 dniu od otrzymania wyroku Stefan T. złożył w Sądzie Najwyższym pismo nazwane "skarga apelacyjna od niesprawiedliwego wyroku".
Oceń, czy pismo to jako apelacja może odnieść skutki procesowe.

3. Elżbieta I. złożyła wniosek o przysposobienie pełne czternastoletniej Magdaleny P., podnosząc, że małaletnia mieszkała z nią i jej matką przez ostatnie 5 lat. Matka Magdaleny P., będąca przyjaciółką Elżbiety I., przez ostatnie dwa lata chorowała i w wyniku choroby zmarła. Pozostawiła testament własnoręczny, w którym do całości spadku powołała swoją córkę. W testamencie zawarła polecenie dla Elżbiety I., żeby przejęła opiekę nad jej córką i traktowała ją jak swoje dziecko. Z odpisu pełnego aktu urodzenia małaletniej wynika, że dane dotyczące ojca małaletniej Magdaleny P. zostały wpisane na oświadczenie niezamężnej ówczesnie matki ze wskazaniem jej nazwiska jako nazwiska dziecka i imieniem ojca podanym przez matkę. Elżbieta I. jest niezamężna i własnych dzieci nie ma.
Oceń, czy wniosek może zostać uwzględniony.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 21

1. Karol N. w nocy 22 maja 2013 r. przesunął ogrodzenie swej posesji w głąb sąsiedniej nieruchomości, którą od dłuższego czasu nikt się nie zajmował, zajmując pas gruntu o długości 30 m i szerokości około 2,5 m. Po trzech miesiącach na sąsiedniej nieruchomości pojawiło się kilka osób w tym Teodor G., który wywołał Karola N. i zapytał dlaczego ogrodzenie zostało przesunięte. Karol N. najpierw twierdził, że ogrodzenie jest w tym miejscu od bardzo dawna, a on tylko dokonał naprawy słupków i siatki ogrodzeniowej, później jednak przyznał, że dołączył pas gruntu do swej działki, bowiem taka granica wynika z mapy geodezyjnej. Po kilku dniach Teodor G. z dwoma wynajętymi robotnikami usunął ogrodzenie i przyłączył sporny pas gruntu do sąsiedzkiej nieruchomości, zaś po odszukaniu śladów pierwotnego ogrodzenia powbił słupki ogrodzeniowe wzdłuż starej linii granicy. W następnym dniu Karol N. ponownie przesunął ogrodzenie, tak jak to uczynił w dniu 22 maja 2013 r. Teodor G. dnia 15 czerwca 2014 r. wystąpił z roszczeniem przeciwko Karolowi N. żądając przywrócenia stanu poprzedniego i zaniechanie dalszych naruszeń i przytaczając cały powyżej opisany stan jako podstawę faktyczną powództwa. Twierdził przy tym, że jako dzierżawca nieruchomości objął ją w posiadanie od właściciela w 2012 r. Sąd oddalił jego powództwo, przyjmując, że roszczenie zostało zgłoszone po upływie terminu zawitego.

Oceń zasadność tego rozstrzygnięcia.

2. Jan T. wystąpił z pozwem przeciwko Karolowi J. o zapłatę na rzecz jego dorosłej córki Małgorzaty T. kwoty 100 000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę, wywołaną niespełnioną obietnicą małżeństwa. Jak podał w pozwie, na poczet przyszłego małżeństwa Małgorzata T. sprzedała swoje mieszkanie za kwotę 300 000 zł, z czego 50 000 zł przekazała Karolowi J., jako wkład na zakup wspólnego domu, który miała w przyszłości finansować wspólnie z pozwanym. Wskazał w pozwie szczegółowe wyliczenie szkód i strat moralnych poniesionych przez jego córkę. Postanowieniem z dnia 15 marca 2015 r. wydanym z urzędu sąd pierwszej instancji wezwał do udziału w sprawie w charakterze powódki Małgorzatę T. z powołaniem jako podstawy art. 196 § 1 k.p.c.

Oceń zasadność tego postanowienia oraz wyjaśnij, czy i komu służy na nie zażalenie.

3. Luciano F. obywatel Włoch złożył w sądzie rejonowym pozew przeciwko Jackowi D., małoletniemu Mauricio D. oraz Ewelinie D. domagając się ustalenia, że Jacek D. nie jest ojcem Mauricio D., ustalenia, że ojcem Mauricio D. jest Luciano F. oraz nadania małoletniemu nazwiska powoda. Małżeństwo Eweliny D. i Jacka D. zostało rozwiązane przez rozwód, a Jacek D. został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad małoletnim Mauricio D.

Czy i ewentualnie w jakim zakresie powództwo Luciano F. może zostać uwzględnione? Czy wobec pozbawienia Jacka D. władzy rodzicielskiej nad małoletnim Mauricio D. jego pozwanie w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa jest konieczne?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 22

1. Od kilkunastu lat przez niezagospodarowaną nieruchomość gruntową położoną w gminie C. przebiegała droga gruntowa miejscami częściowo utwardzona kamieniami i żwirem, o szerokości około 2,5 m, łącząca jako skrót dwie drogi publiczne biegnące przy granicy północnej i południowej tej nieruchomości. Droga ta nie była uwidoczniiona ani w mapach terenu ani w księdze wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości. Z drogi gruntowej korzystały różne osoby do przejazdu i przejścia utworzonym skrótem. Właściciel tej nieruchomości nie oponował przejazdowi i przechodzeniu przez należącą do niego nieruchomość. Obecnie własność nieruchomości została przeniesiona na Adama B., który umieścił przy obu wylotach drogi gruntowej ostrzeżenie, iż jest to teren prywatny, a przechodzenie i przejeżdżanie tym szlakiem jest zabronione. Po kilku dniach zagroził dostęp do szlaku tej drogi, sam szlak zaś zlikwidował przez usunięcie utwardzeń i zaoranie całej powierzchni nieruchomości. Grupa mieszkańców gminy wystąpiła do sądu przeciwko właścicielowi nieruchomości z powództwem posesoryjnym, podnosząc, że oni i inne osoby stale korzystali ze szlaku biegnącego przez nieruchomość pozwanego i przez niego zostali pozbawieni posiadania szlaku odpowiadającego służebności przechodu i przejazdu. Żądają oni przywrócenia drogi przez usunięcie zagrodzenia oraz odtworzenie szlaku drogi i jej utwardzenie na całym jej przebiegu. Jednocześnie zwrócili się do prokuratury z wnioskiem o przystąpienie przez prokuratora do postępowania po ich stronie.
Rozważ zasadność powództwa i oceń celowość udziału prokuratora w tej sprawie.

2. Dagmara D. prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą – pracownię krawiecką zatrudniła na podstawie pisemnie zawartej umowy o pracę Irenę B. jako krawcową. Umowy tej nie zgłosiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od płaconego Irenie B. wynagrodzenia nie odprowadzała także zaliczki na podatek, ani tego wynagrodzenia nie wykazywała jako koszt uzyskania przychodu. Irena B. w dniu 10 marca 2014 r. idąc do pracowni ze swego miejsca zamieszkania została przez nieustalonych sprawców pobita i zepchnięta z mostu, tak że obecnie jest całkowicie niezdolna do pracy. Wystąpiła do prokuratora o pomoc w tej sprawie.
Rozważ jak powinien postąpić prokurator.

3. Ryszard P. złożył w dniu 10 kwietnia 2015 r. pozew o zaprzeczenie ojcostwa wobec małoletniego Damiana P. urodzonego w dniu 4 września 2006 r. Ryszard P. jest mężem matki Damiana a w trakcie procesu rozwodowego żona podała w sądzie, że nie jest on ojcem Damiana. Na posiedzeniu niejawnym sąd odrzucił pozew podając w uzasadnieniu, że powodowi nie służy legitymacja czynna w sprawie, a zatem zachodzi niedopuszczalność drogi sądowej.
Wyjaśnij czy postanowienie sądu jest prawidłowe. Wskaż różnice między odrzuceniem pozwu a oddaleniem powództwa.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 23

1. W dniu 5 maja 2014 r. kierujący wozem konnym najechał na rogatkę na przejeździe kolejowym, w wyniku czego rogatka uległa zniszczeniu. Dróżnik, na podstawie tabliczki umieszczonej na wozie spisał dane personalne na niej umieszczone (imię, nazwisko i adres). Po zdarzeniu woźnica odmówił podania swoich danych lub wylegitymowania się i odjechał z miejsca zdarzenia. Naprawa zniszczonej rogatki kosztowała zarządzającą rogatką spółkę kolejową 2 900 zł. Spółka ta wytoczyła powództwo o zapłatę odszkodowania w wysokości 2 900 zł przeciwko osobie, której dane spisał z wozu dróżnik przejazdowy, wskazując jako podstawę prawną przepis art. 436 § 1 k.c. Doręczony pozwanemu pozew wraz z zawiadomieniem o rozprawie został zwrócony do sądu z adnotacją o awizowaniu i niepodjęciu w terminie przesyłki. Sąd, uznając doręczenie za prawidłowe, wydał zgodny z żądaniem pozwu wyrok zaoczny, który został odebrany przez pozwanego. W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwany wnosił o uchylenie tego wyroku i oddalenie powództwa zarzucając, że nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone powodowi, bowiem nie jest jej sprawcą. Należącym do niego wozem prawdopodobnie powoził jego sąsiad, który często korzystał z rolniczych narzędzi pozwanego. Na rozprawie dróżnik zeznał, że woźnica będący sprawcą szkody był znacznie starszy i niższy od pozwanego.
Wyjaśnij, czy pozwany ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną powodowi, jeżeli nie jest sprawcą szkody.
2. Fryderyk P. od szeregu lat z powodu paraliżu nie włada rękami i nogami, ma ograniczoną zdolność komunikowania się z otoczeniem i wymaga stałej opieki ze strony innych osób. Pozostaje pod opieką dalszej krewnej Anieli Z., z którą zawarł umowę o opiekę za wysokim wynagrodzeniem. Złożył wówczas dyspozycję w banku, przelewania na rachunek Anieli Z. kwot po 18 000 zł miesięcznie, które to, w myśl umowy, mają być w połowie przeznaczone na jego utrzymanie a w połowie stanowić wynagrodzenie Anieli Z. Fryderyk P. jest bardzo zamożny, na jego rachunku są zgromadzone zasoby pieniężne w wysokości kilku milionów złotych. Od daty zawarcia umowy stan zdrowia, a w szczególności w zakresie możliwości porozumiewania się Fryderyka P. z otoczeniem, znacznie się pogorszył. Kuzyn Fryderyka P. ocenia, że Aniela Z. wykorzystuje położenie Fryderyka P. i zwrócił się do prokuratury o wystąpienie z wnioskiem o jego ubezwłasnowolnienie.
Wyjaśnij, czy zachodzą przesłanki do ubezwłasnowolnienia tej osoby.
3. Franciszek T., z zawodu kierowca-mechanik, był zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony w Zakładzie Komunalnym w Ł., jako kierowca samochodu dostawczego. W dniu 20 kwietnia 2015 r. zgłosił pracodawcy, że zostało mu zatrzymane prawo jazdy, w związku z wykroczeniem drogowym, a zatem nie może obecnie wykonywać czynności kierowcy, do czasu odzyskania prawa jazdy. Pracodawca wyznaczył Franciszkowi T. termin 3 tygodni do „odzyskania” prawa jazdy, a na ten okres skierował go do pracy w magazynie. Po upływie tego okresu Franciszek T. wyjaśnił, że prawa jazdy nie odzyskał. Pracodawca rozwiązał z Franciszkiem T. umowę o pracę bez wypowiedzenia z jego winy.
Wyjaśnij, czy pracodawca postąpił zgodnie z prawem.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 24

1. Ewa S.-P. przeszła poważną operację serca. W okresie pooperacyjnym czuła się źle. W trakcie odwiedzin jej siostrzenicy Małgorzaty P., poprosiła o zamówienie wizyty notariusza, deklarując zamiar sporządzenia testamentu, bo – jak mówiła – „pewnie już tej operacji nie przeżyje”. Obecnej przy tym pielęgniarce powiedziała, że zapisze cały majątek siostrzenicy, bo tylko ona z całej rodziny ją odwiedza, a przedtem się nią opiekowała. Rozmowa ta odbyła się na sali pooperacyjnej, gdzie przebywały jeszcze trzy pacjentki oraz odwiedzający jedną z nich mąż. Małgorzata P. pocieszała ciotkę, twierdząc że lekarze uważają jej stan za niezły i są pełni optymizmu, co jednak nie było prawdą, bo lekarz prowadzący dawał pacjentce niewielkie szanse przeżycia. Na następny dzień Małgorzata P. przyprowadziła do szpitala notariusza, ale lekarz dyżurny nie wyraził zgody na odwiedzin. W tym samym dniu w porze wieczornej Ewa S.-P. zmarła. Z ustawy do spadku powołani po niej są dwaj bratankowie oraz dwie siostrzenice, w tym Małgorzata P. Pielęgniarka obecna przy rozmowie, po śmierci pacjentki spisała na komputerze przebieg całego zdarzenia i oświadczenie zmarłej o chęci przekazania majątku Małgorzacie P. Jednak tylko jedna z pacjentek obecnych przy tym zdarzeniu potwierdziła, że słyszała wypowiedź Ewy S.-P i podpisała wydruk komputerowy sporządzony przez pielęgniarkę.
Oceń, czy w świetle przedstawionego stanu faktycznego Małgorzata P. została skutecznie powołana od spadku jako jedyny spadkobierca.

2. Wobec skarg osiemdziesięcioletniej Agnieszki W., która twierdziła, że nie ma żadnych środków utrzymania, a jej dorosłe dzieci jej losem się nie interesują, prokurator po zasięgnięciu informacji w miejscu zamieszkania skarżącej oraz po podjęciu bezskutecznego kontaktu z jej córką i synem ustalił, że oboje pracują, mają wysokie dochody i dobre warunki mieszkaniowe. W takiej sytuacji prokurator wytoczył na rzecz Agnieszki W. przeciwko jej dwojgu dzieciom powództwo o alimenty. Pozwani zarzucili, że ich matka, jako kobieta niezamężna, pozostawiła dzieci w szpitalu. Opiekę nad nimi przejęła siostra Agnieszki W., która jednak nigdy nie wystąpiła o pozbawienie matki władzy rodzicielskiej, ani nie dążyła do ich przysposobienia. Matka nigdy się nimi nie interesowała, nie przyczyniała się do ich utrzymania. Sama utrzymywała się z prostytucji, a w późniejszym wieku prowadziła melinę i trudniła się paserstwem. Dopiero jej ostatni partner odszukał pozwanych, bowiem zamierzał uzyskać od nich środki, na utrzymanie konkubiny. W takiej sytuacji prokurator cofnął pozew, na co pozwani wyrazili zgodę.
Oceń skuteczność cofnięcia pozwu przez prokuratora.

3. Witold T. zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Wytwórni Papieru w G. na sobotę i niedzielę wyjechał nad morze swoim prywatnym samochodem. W poniedziałek miał rozpocząć pracę o godzinie 8.00. Z miejscowości wypoczynkowej oddalonej o około 120 km od miejsca pracy wyjechał swoim samochodem o 6.00 w poniedziałek. W trakcie jazdy uległ wypadkowi komunikacyjnemu odnosząc liczne obrażenia.
Rozstrzygnij, czy zdarzenie to stanowi wypadek w drodze do pracy.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 25

1. Tomasz Bogdan S. jako współwłaściciel w 1/3 udziału we współwłasności nieruchomości budynkowej położonej w W. przy ulicy H., dla której Sąd Rejonowy w W. prowadzi księgę wieczystą Kw nr xxxxxx, zawarł umowę sprzedaży tego udziału we właściwej formie z Markiem P. Po upływie 11 miesięcy od zawarcia umowy Marian D. wystąpił z powództwem przeciwko stronom umowy o stwierdzenie jej nieważności, z powodu pozorności złożonych w tej umowie oświadczeń woli. Twierdził, że umowa została zawarta w celu uniknięcia skutków zapowiedzianego przez powoda pozwanemu Tomaszowi Bogdanowi S. zamiaru odwołania darowizny przedmiotowego udziału we współwłasności, dokonanej przez powoda na rzecz tego pozwanego. Podniósł, że Marek P. pomimo nabycia udziału nie objął części nieruchomości, którą dysponował zbywca. Marian D. jest ojcem byłej żony Tomasza Bogdana S. zaś darowizny na jego rzecz dokonał jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego jego córki z Tomaszem Bogdanem S. Była żona Tomasza Bogdana S. wyjechała z Polski, a rozwód ich małżeństwa został orzeczony bez orzekania o winie z powództwa Tomasza Bogdana S. Pozostałymi współwłaścicielami nieruchomości są po 1/3 była żona Tomasza Bogdana S. oraz powód Marian D.

Wyjaśnij jakie w tej sprawie występują zagadnienia z zakresu prawa cywilnego.

2. Marian B. ubezwłasnowolniony całkowicie złożył w Sądzie Okręgowym w M. wniosek o uchylenie jego ubezwłasnowolnienia. Twierdzi, że został ubezwłasnowolniony pomimo, że jest w pełni sprawny intelektualnie i psychicznie, lecz wszystkie dowody w postępowaniu o ubezwłasnowolnienie zostały sfalszowane, zaś biegli psychiatry wydający opinię byli przekupieni przez jego córkę, która zmierza do wyzucia go z majątku. Zarówno opiekun Mariana B. jak i prokurator wniosli o oddalenie wniosku, zarzucając, że Marian B. nie twierdzi, aby ustały przyczyny ubezwłasnowolnienia, a jedynie kwestionuje w ten sposób prawomocne postanowienie, które było kontrolowane w toku instancji przez Sąd Apelacyjny w K. Sąd Okręgowy w M. nie dopuścił dowodu z opinii biegłych psychiatrów i wniosek oddalił.

Czy Sąd postąpił prawidłowo i czy w tym postępowaniu ma zastosowanie przepis art. 553 k.p.c.?

3. Mateusz B. w 2001 r. został ubezwłasnowolniony całkowicie, z powodu choroby psychicznej. Po dwóch latach leczenia szpitalnego jego stan zdrowia poprawił się i ustabilizował na tyle, że może przebywać poza szpitalem, pod warunkiem kontynuacji przyjmowania leków. Opiekun Mateusza B., jego starszy brat Wacław B. przyjął go do swojego mieszkania i pomaga mu we wszystkich sprawach życiowych, jednak nie wspiera go w staraniach o uchylenie ubezwłasnowolnienia. W czasie pobytu w szpitalu psychiatrycznym Mateusz B. poznał pacjentkę, z którą obecnie chce zawrzeć związek małżeński.

Czy jest to możliwe, bez uchylenia ubezwłasnowolnienia? Czy brak zgody opiekuna stanowi przeszkodę w uzyskaniu uchylenia?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 26

1. W czasie silnej burzy z domu należącego do Edwarda T. został oderwany gzyms ozdobny, który spadł na samochód własności Marii H. W rezultacie odniosła ona szkodę w wysokości 21 000 zł, którą naprawiła we własnym zakresie. W sprawie o zapłatę tej kwoty pozwany Edward T. zarzucił, że gzyms ozdobny został oderwany przez siły przyrody, za które on nie odpowiada, a na twierdzenie braku utrzymania budynku we właściwym stanie podniósł, iż ze względu na niskie czynsze najmu nie jest w stanie podołać kosztom remontów. W postępowaniu przed sądem biegły z zakresu budownictwa stwierdził, że budynek Edwarda T. był prawidłowo wzniesiony, natomiast ozdobny gzyms ulegał wieloletniej destrukcji na skutek działań sił przyrody. Biegły stwierdził, że bezpośrednią przyczyną oderwania się gzymsu była silna wichura, lecz gdyby budynek był należycie utrzymywany gzyms nie powinien się oderwać nawet przy tak silnym wietrze. Przesłuchani świadkowie zeznali, że już od kilku lat w innych miejscach budynku odpadały fragmenty elewacji, co było zgłaszane do właściciela, lecz ten nie reagował i nie zlecał zabiegów konserwacyjnych.
Oceń zarówno zasadność roszczenia, jak i skuteczność obrony pozwanego.

2. Jacek G. w trakcie turystycznego wyjazdu do Hiszpanii został napadnięty, pobity i okradziony przez nieznaną sprawców. Hiszpańskie organy ścigania prowadzą w tej sprawie postępowanie, które jeszcze nie zostało zakończone. Na skutek tego zdarzenia Jacek G. został pozbawiony jednostronnie słuchu, bowiem po uderzeniu w głowę doszło do uszkodzenia nerwu słuchowego prawego ucha. Po miesięcznym pobycie w szpitalu w Hiszpanii wrócił do Polski, do swego miejsca zamieszkania. Okazało się, że nie był ubezpieczony od następstw nieszczęśliwych wypadków w czasie wyjazdu za granicę. Po powrocie do kraju Jacek G. złożył w sądzie rejonowym jego miejsca zamieszkania wnioski o przyznanie mu kompensaty w wysokości 90 000 zł, o której mowa w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw (Dz.U. z 2016 r., poz. 325). Sąd rejonowy zawiadomił o sprawie prokuratora.
Wyjaśnij, czy prokurator w tej sprawie jest uczestnikiem, czy musi wykorzystać instytucję wstąpienia (art. 60 § 1 k.p.c.) i może wstąpić do sprawy.

3. Anna C. zmarła w trakcie porodu. Jej dziecko, Agata C. przeżyło i po 10 dniach zmarło. W akcie urodzenia Agaty C. zostali wpisani jako jej rodzice matka Agata C oraz jako ojciec Florian C. mąż Agaty C. Agata C. innych dzieci nie miała. W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po Annie C. sąd spadku stwierdził nabycie spadku przez jej męża Floriana C. oraz zmarłą Agatę C. Matka Anny C. wystąpiła do sądu z pozwem o zaprzeczenie ojcostwa Floriana C. wobec zmarłej Agaty C.
Czy matka Anny C. była legitymowana do wytoczenia powództwa? Czy w omawianej sytuacji prokurator mógłby wytoczyć powództwo?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 27

1. Jan P. dochodzi, przeciwko Dorocie W. stwierdzenia nieważności zawartej w formie aktu notarialnego umowy z dnia 10 stycznia 2009 r. sprzedaży zabudowanej nieruchomości rolnej o powierzchni 6,93 ha, położonej w S. Twierdził, że umowa ta jest dotknięta nieważnością, na podstawie art. 82 k.c., ponieważ od lat cierpi na schorzenia psychiczne, wymagające leczenia, zaś pozwana, jako strona umowy, mając pełną świadomość co do stanu psychicznego powoda, doprowadziła go do dokonania niekorzystnej dla niego czynności prawnej. Pozwana, wnosząc o oddalenie powództwa zarzucała, że przed zawarciem umowy, mając wiadomości o problemach ze zdrowiem psychicznym powoda, doprowadziła do uzyskania przez niego zaświadczenia lekarskiego, wystawionego przez dwóch lekarzy specjalistów, które potwierdzało zdolność powoda do świadomego i swobodnego powzięcia woli. Ponadto zarzucała, że uiszczyła powodowi cenę znacznie przekraczającą ceny gruntów w tej okolicy, a powód obecnie nie byłby w stanie tej kwoty zwrócić, ponieważ uzyskane ze sprzedaży domu pieniądze wydał, zaś innego majątku nie posiada.
Wskaż i omów podstawę materialnoprawną roszczenia. Oceń, czy gdyby sąd uwzględnił powództwo pozwanej, Dorocie W. służyłoby i na jakiej podstawie roszczenie o zwrot zapłaconej ceny.

2. Magazynier w Spółdzielni Mieszkaniowej w G. wychodząc z pracy pozostawił niezabezpieczony komplet kluczy od magazynu na pulpicie dozorczy, który w tym czasie przebywał na obchodzie obiektu. Zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa klucze należało złożyć w szafie depozytowej na portierni, zamykanej zamkiem szyfrowym, do którego dozorczy nie mieli dostępu. W nocy nieznani sprawcy dostali się do magazynu przy pomocy oryginalnych kluczy, wynosząc z tego magazynu szereg przedmiotów wartości ok. 70 000 zł. Pracodawca domaga się odszkodowania od magazyniera, z którym, prócz umowy o pracę, wiązała go umowa o odpowiedzialności materialnej za powierzony mu magazyn.
Rozważ, czy żądanie pracodawcy jest zasadne.

3. W wytoczonej przez prokuratora sprawie o zaprzeczenie ojcostwa, sąd rejonowy oddalił powództwo. W toku tego postępowania nie udało się przeprowadzenie dowodu z badania DNA domniemanego ojca, który wyjechał do Republiki Południowej Afryki. Pomimo wniosku prokuratora o zawieszenie postępowania sąd zakończył sprawę.
Rozważ, czy apelacja prokuratora jest zasadna.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 28

1. Reprezentujący powoda Jacka Sz. radca prawny Bernard G. z kancelarii G.,S.,H. i G. spóźnił wniesienie apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w N. oddalającego powództwo Jacka Sz. przeciwko Skarbowi Państwa o zapłatę kwoty 700 000 zł z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Jacek Sz. zawarł umowę z kancelarią G.,S.,H., i G. o reprezentację w tej sprawie i udzielił pełnomocnictwa procesowego wszystkim adwokatom i radcom prawnym tej kancelarii. Apelacja w jego interesie wniesiona przez radcę prawnego Bernarda G. została prawomocnie odrzucona, jako spóźniona. Za spóźnienie złożenia apelacji odpowiada aplikant adwokacki, zatrudniony w kancelarii, który pomylił sądy i apelację w tej sprawie przesłał wprost do Sądu Apelacyjnego w Ł., który i tak nie był sądem instancyjnie właściwym w tej sprawie.

Wyjaśnij, czy Jacek Sz. ma szanse na odszkodowanie i kogo powinien pozwać. Czy legitymowana biernie jest kancelaria, zorganizowana jako spółka komandytowa?

2. W sprawie wniesionej do sądu rejonowego prezes tego sądu zarządził rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych. Na zarzut pozwanego zgłoszony w odpowiedzi na pozew, dotyczący właściwości rzeczowej sądu, sąd rejonowy w osobie sędziego przewodniczącego, na posiedzeniu niejawnym wydał postanowienie o przekazaniu sprawy sądowi okręgowemu. Po wpłynięciu sprawy do sądu okręgowego sąd ten sprawę rozpoznał wydając wyrok w składzie jednego sędziego. Pozwany, który sprawę przegrał, w apelacji zarzucił nieważność postępowania, bowiem jego zdaniem obowiązywało w sprawie zarządzenie prezesa sądu o rozpoznaniu sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych. W tym zakresie odwołał się do art. 200 § 3 k.p.c.

Oceń, czy w sprawie zachodziła nieważność postępowania.

3. Zygryd B. złożył pozew przeciwko Mateuszowi B. i Stefanii B. o unieważnienie ich małżeństwa, zawartego w dniu 17 marca 2014 r. Twierdził, i na tę okoliczność przedstawił dowody w postaci odpisów aktów stanu cywilnego, że Stefania B. jest córką siostry Mateusza B. i dlatego małżeństwo to nie powinno być zawarte. Zygryd B. jest synem Mateusza B. z jego pierwszego małżeństwa.

Czy powództwo może zostać uwzględnione?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 29

1. Jarosław G. od ponad 15 lat był najemcą lokalu mieszkalnego należącego do zasobu mieszkalnego Gminy R. w budynku stanowiącej jej własność. Od 2000 r. wspólnie z nim zamieszkał jego przyjaciel Adam F. Prowadzili wspólne gospodarstwo domowe, wspierali się wzajemnie. W listopadzie 2015 r. Jarosław G. zmarł. Na mocy testamentu alograficznego jego wyłącznym spadkobiercą jest Adam F. Gmina wezwała Adama F. do opuszczenia lokalu mieszkalnego zaś ten wystąpił do sądu o ustalenie, że wstąpił w stosunek najmu lokalu mieszkalnego po zmarłym przyjacielu. W toku procesu ustalono jako okoliczność bezsporna, że Jarosław G. i Adam, F. byli związani jako partnerzy homoseksualni. Sąd Rejonowy w R. oddalił powództwo podnosząc, że mimo iż między obu mężczyznami istniał związek faktyczny nie odpowiada on kryterium faktycznego pozostawania we wspólnym pożyciu, gdyż ta kategoria może dotyczyć tylko związku heteroseksualnego.
Oceń zasadność tego wyroku.

2. Margita G., urodzona w dniu 10 marca 2001 r. posługiwała się odpisem zupełnym aktu urodzenia jej o dwa lata starszej siostry, Bernadety G. (urodzonej 2 stycznia 2000 r.). Wystąpiła do sądu z wnioskiem o zezwolenie na zawarcie przez nią małżeństwa z Rubenem P., przedstawiając zaświadczenie o ciąży oraz twierdząc, że pozostaje z nim w faktycznym pożyciu od kilku miesięcy. Sąd wydał postanowienie z dnia 8 maja 2016 r. zezwalające na zawarcie małżeństwa przez Bernadetę G. z Rubenem P. W rezultacie w dniu 11 czerwca 2016 r. związek ten został zawarty. Jako małżonkowie w akcie małżeństwa zostali wymienieni Bernadeta G. i Ruben P mimo, że oświadczenie o zawarciu tego małżeństwa złożyła Margita G. podszywając się pod personalia jej starszej siostry. Margita G. jest nad wiek rozwinięta fizycznie i sprawia wrażenie osoby co najmniej 16 – 17 letniej, toteż kierownik urzędu stanu cywilnego, tak jak wcześniej sąd, nie nabrał wątpliwości co do jej rzeczywistego wieku. Starsza siostra Margity G. – Bernadeta G. zgłosiła powyższy fakt w prokuraturze, twierdząc, że nie wiedziała o dokonanej mistyfikacji, natomiast odpis zupełny aktu urodzenia uzyskała, mając zamiar sama ubiegać się o zezwolenie na zawarcie małżeństwa, czego jednak dotąd nie zrobiła.
Rozważ, czy Margita G. zawarła ważny związek małżeński, a jeżeli tak, to czy można żądać unieważnienia tego małżeństwa.

3. Naczelnik Urzędu Celnego w N. wniósł do Sądu Rejonowego w N. o orzeczenie przepadku 890 par spodni z nielegalnie wyszytymi znakami towarowymi „Lee Cooper”, wskazując jako uczestnika A. spółkę z siedzibą w M (we Włoszech), której przedstawicie ustanowił w postępowaniu celnym pełnomocnika do doręczeń dla tej spółki w osobie radcy prawnego Wiktora P. Do wniosku został dołączony protokół z pouczenia o obowiązku wskazania w Polsce pełnomocnika do doręczeń. Przy doręczeniu odpisu wniosku pełnomocnikowi do doręczeń ustanowionemu przez uczestnika okazało się, że pełnomocnik ten zmarł.
Rozważ, czy postępowanie może się toczyć, bez doręczenia odpisu wniosku spółce A w trybie art. 1135 k.p.c.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 30

1. Marian D., referent w Biurze Powiatowego Rzecznika w R. w czasie odbywania krajowej podróży służbowej do odległej miejscowości, pocztą elektroniczną na swój służbowy adres internetowy otrzymał zawiadomienie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia.
Oceń czy doszło do skutecznego rozwiązania umowy o pracę i czy Marian D. może zgłosić zasadne roszczenie o przywrócenie do pracy.

2. Prokurator wystąpił z wnioskiem o nakazanie Barnabie R. poddania się przymusowemu leczeniu w zakładzie typu otwartego, podnosząc że Barnaba R. systematycznie nadużywa alkoholu, przeznaczając na ten cel niemal wszystkie swoje dochody z dorywczych prac i wyprzedając sprzęty domowe z mieszkania jego rodziców. W stanie nietrzeźwości awanturuje się, wywołuje incydenty z sąsiadami. W związku z jego zachowaniem prowadzone było przeciwko niemu postępowanie karne, w trakcie którego został poddany badaniu przez biegłego lekarza z zakresu psychiatrii, który w opinii rozpoznał u Barnaby R. alkoholizm przewlekły (*alcoholismus chronicus*).
Rozważ, czy przy takim materiale wniosek prokuratora nadaje się do uwzględnienia.

3. Olga W. w trakcie szkolenia zorganizowanego dla kandydatów do pracy w Banku A., uczestniczyła w części rozrywkowej szkolenia, obejmującej zawody paintball. W przebiegu zawodów doznała upadku, który spowodował poważne złamanie kości nadgarstka. W następstwie tego złamania Olga W. ma trwały niedowład prawej ręki, uniemożliwiający jej wykonywanie wielu czynności. Okazało się, że Bank A. zlecił przeprowadzenie szkolenia wraz z imprezami towarzyszącymi trudniącemu się zawodowo organizacją takich imprez Hotelowi T-T w G. Wbrew umowie o organizację imprezy szkoleniowej Hotel T-T nie zawarł umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ani nie doprowadził do zawarcia umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków przez uczestników szkolenia. Olga W. aplikując o zatrudnienie w Banku podpisała umowę o udział w szkoleniu kandydatów, za które zapłaciła Bankowi 1 200 zł. Obecnie Olga W. dochodzi od Banku A. i Hotelu T-T solidarnie odszkodowania, zadośćuczynienia i zasądzenia renty.
Przeanalizuj przepisy prawa jakie mogą mieć w tej sprawie zastosowanie.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 31

1. Danuta G. wniosła do sądu pracy pozew przeciwko pracodawcy Okręgowej Stacji Pojazdów w K. o zadośćuczynienie z powodu rozstroju zdrowia wywołanego mobbingiem stosowanym wobec niej przez Janusza R. jej bezpośrednio przełożonego. W uzasadnieniu podała, że w obecności innych pracowników krytykował jej pisma jakie przygotowywała, wyrażał się o jej nieprzydatności do pracy na zajmowanym stanowisku, wyszydzał jej wygląd i sugerował innym pracownikom by się z nią nie zadawali. Na skutek takiego zachowania leczyła się i korzystała z poradni zdrowia psychicznego. Sąd pracy po przeprowadzeniu postępowania zasądził od pozwanego kwotę 15 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Po uprawomocnieniu się wyroku pracodawca wystąpił z roszczeniem regresowym wobec Janusza K., którego uprzednio zwolnił z pracy w drodze wypowiedzenia. **Oceń, czy pracodawca miał podstawy do dochodzenia tego roszczenia wobec byłego pracownika, jako winnego działaniom mobbingowym.**

2. Patryk Z. lat 17, sierota zupełna, został przysposobiony przez jego babkę macierzystą, która w chwili orzeczenia sądu o przysposobieniu miała 58 lat. Prokurator zaskarżył postanowienie sądu opiekuńczego zarzucając, że między przysposabiającą a przysposobionym nie istnieje odpowiednia różnica wieku. Przed rozpoznaniem apelacji prokuratora Patryk Z. ukończył 18 lat. **Rozważ, czy prokurator miał uprawnienie do wniesienia apelacji i jakie powinno być rozstrzygnięcie sądu odwoławczego w tych okolicznościach sprawy.**

3. Dyrektor publicznego zakładu opieki zdrowotnej – szpitala w G. domaga się od redakcji Gazety Codziennej zamieszczenia w trzech kolejnych numerach tej Gazety przeproszenia o wskazanej treści, za niesłuszne przypisanie mu zachowań zniesławiających go i poniżających w opinii publicznej oraz zasądzenia na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża sumy pieniężnej w wysokości 40 000 zł. Pozew skierował do sądu rejonowego. Sąd ten uwzględnił powództwo w całości. Od wyroku sądu pierwszej instancji redakcja Gazety złożyła apelację, kwestionując aby naruszyła dobra osobiste powoda i powołując się w tym zakresie na orzecznictwo ETPC. **Omów problem właściwości rzeczowej sądu w tej sprawie.**

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 32

1. W trakcie przyjęcia weselnego organizowanego w domu weselnym „Eden” w J. kilku uczestników przyjęcia uległo zatruciu pokarmowemu. Okazało się, że w potrawie serwowanej jako jedno z gorących dań znajdowały się w niewielkiej ilości trujące grzyby. Zgodnie z umową zawartą z wydającą przyjęcie właściciel „Edenu” miał dostarczyć wszystkie potrawy. Goście weselni, którzy ulegli zatruciu dochodzą zadośćuczynienia z tytułu choroby wywołanej zatruciem od właściciela „Edenu”, który broni się zarzutem, że feralną potrawę dostarczyła renomowana restauracja, specjalizująca się w potrawach z grzybów „Leśne Skarby”.
Czy w takiej sytuacji właściciel „Edenu” może uwolnić się od odpowiedzialności? Czy w razie przegrania procesu będzie miał roszczenie wobec prowadzącego restaurację?

2. Tadeusz K. w testamencie notarialnym powołując do spadku małoletniego wnuka Wojciecha K. zastrzegł, że jego rodzice nie będą sprawować zarządu nad oddziedziczonym majątkiem, jako zarządcę tego majątku wyznaczył powołanego również tym testamentem do spadku drugiego wnuka, pełnoletniego Edwarda S. Tadeusz K. zmarł i w chwili jego śmierci Wojciech K. miał 10 lat. Edward S. odrzucił spadek po dziadku, co spowodowało, że zgodnie z testamentem cały spadek przypadnie małoletniemu.
Wyjaśnij, czy ustanowienie w testamencie zarządcy majątku spadkowego, przeznaczonego dla małoletniego jest skuteczne oraz czy zastrzeżenie wyłączenia tego majątku spod zarządu rodziców było prawnie dopuszczalne.

3. Marcin J. zatrudniony jako piekarz w Spółdzielni w L. po zakończeniu pracy na swojej zmianie o godzinie 4 rano udał się do pomieszczenia socjalnego, gdzie położył się spać. Po kilku godzinach wyszedł do sąsiedniego budynku, w którym mieściła się restauracja prowadzona przez Spółdzielnię. W restauracji spożył obiad i wypił dwa piwa. Następną zmianę miał wyznaczoną po dwóch dobach. Powrócił na teren piekarni, gdzie zamierzał jeszcze dalej wypoczywać, ponieważ pociąg którym zamierzał wracać do domu w międzyczasie odjechał, a następny miał być dopiero za 3 godziny. Kontroler z zarządu Spółdzielni stwierdził, że Marcin J. znajduje się w budynku piekarni w stanie po użyciu alkoholu i sporządził zawiadomienie o tym zdarzeniu. Pracodawca rozwiązał z Marcinem J. umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, tj. przebywania w miejscu pracy w stanie pod wpływem alkoholu.
Czy pracodawca postąpił słusznie?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 33

1. W sprawie z powództwa Marianny G. przeciwko Feliksowi H. o zapłatę kwoty 12 000 zł z odsetkami od wytoczenia powództwa powódka wniosła o rozpoznanie sprawy w razie jej niestawiennictwa. Po rozprawie, na którą stawil się pozwany a powódka mimo prawidłowego zawiadomienia nie stawila się, sąd przeprowadził wnioskowane w pozwie dowody z dokumentów i wydal wyrok w calosci uwzględniający powództwo. Powódka wniosła o sporządzenie uzasadnienia wyroku a po otrzymaniu wyroku z uzasadnieniem w tym samym dniu złożyła apelację od tego wyroku zaskarżając go w calosci, i zarzucając nieważność postępowania, ponieważ uzyskala informację, że pozwany Feliks H. jest całkowicie ubezpieczony, o czym dowiedziala się już po wydaniu zaskarżonego wyroku.
Oceń, czy apelacja powódki nadaje się do uwzględnienia.

2. W budynku mieszkalnym w M., w którym mieszkala Paulina D. doszło do wybuchu podłożonej w jednym z mieszkań bomby, co było – jak zostało ustalone w postępowaniu karnym – elementem porachunków świata przestępczego. Postępowanie karne nie zostało zakończone ale zarzutem został objęty Oles M. Na skutek wybuchu mieszkanie Pauliny D. uległo poważnemu uszkodzeniu, a jej dobytek w calosci został zniszczony. Według poszkodowanej wartość jej zniszczonego mienia wynosi około 130 000 zł. Paulina D. złożyła w Sądzie Rejonowym w M. wniosek o przyznanie jej kompensaty przewidzianej przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw (Dz.U. z 2016 r., poz. 325). Sąd rejonowy zawiadomil prokuratora doręczając mu odpis wniosku. Po zapoznaniu się z aktami postępowania karnego w tej sprawie karnej prokurator wniosł o odmowę przyznania kompensaty i wskazał, że wnioskodawczyni może dochodzić roszczenia odszkodowawczego od Olesia M. Sąd Rejonowy po ustaleniu danych personalnych Olesia M. wezwał go do udziału w sprawie, jako zainteresowanego (art. 510 § 2 k.p.c.).
Oceń, czy prokurator postąpił właściwie, a także czy postanowienie sądu rejonowego jest zasadne.

3. Gertruda S. uległa wypadkowi przy pracy w Zakładach „Poligraf”, polegającemu na przygnieceniu jej prawej dłoni przez spadającą konstrukcję. W wyniku tego wypadku utracila częściowo sprawność prawej dłoni, co pozbawilo ją trwale możliwości grania na fortepianie. Gertruda S., niezależnie od zatrudnienia w Zakładach była członkiem zespołu muzycznego, w którym zarobkowo grała na instrumentach klawiszowych. Pomimo uzyskania odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, domaga się od pracodawcy dodatkowo odszkodowania i zadośćuczynienia, na podstawie przepisów kodeksu cywilnego o odpowiedzialności deliktowej.
Wyjaśnij zasady odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wypadku przy pracy.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 34

1. W sprawie z powództwa Erazma H. przeciwko Damianowi L. o odszkodowanie z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania (remontu dachu), sąd zasięgnął opinii biegłego z zakresu budownictwa i na tej podstawie ustalił, że pozwany wbrew podstawowym zasadom sztuki budowlanej w trakcie remontu dachu w domu powoda, wyciął kilka elementów więźby dachowej osłabiając ją w sposób zagrażający zawaleniem się dachu, lub jego zerwaniem w razie silnego wiatru. Oszacował koszty poniesione na usunięcie tych uszkodzeń w trybie awaryjnym na kwotę 180 000 zł. Sąd zasądził dochodzoną kwotę odszkodowania na podstawie art. 471 k.c. Apelacja pozwanego została oddalona, zaś Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania. Obecnie pozwany wnosi o wznowienie postępowania w tej sprawie, bowiem dowiedział się, że biegły wydający w tej sprawie opinię jest bratem przedsiębiorcy budowlanego, który rzekomo dokonał poprawy remontu dachu, uzupełniając usunięte przez pozwanego elementy i umówił się z powodem, na wynagrodzenie za niewielkie roboty w wysokości 50% kwoty jaką powód uzyska od pozwanego tytułem odszkodowania.

Rozważ, czy skarga pozwanego o wznowienie postępowania ma szanse powodzenia.

2. W trakcie podróży statkiem morskim, w wyniku katastrofy morskiej z dnia 17 stycznia 2011 r., zaginęli pasażerowie statku, małżonkowie Beata i Eugeniusz R., których ciała nie odnaleziono. Statek, którym podróżowali zatonął ok. godz. 18.00 czasu miejscowego. W postępowaniu o stwierdzenie zgonu syn Eugeniusza R. (z jego pierwszego małżeństwa) domaga się stwierdzenia, że jako pierwsza w dniu 17 stycznia 2011 r. zmarła Beata R. bowiem nie umiała pływać, natomiast Eugeniusz R. jako wytrawny pływak i bardzo sprawny fizycznie z pewnością przez dłuższy czas pozostawał przy życiu, tak że musiał dożyć do 18 stycznia 2011 r. Na powyższe okoliczności zaoferował dowody z dokumentów potwierdzających umiejętności pływackie ojca. Sąd w postanowieniu wydanym co do istoty sprawy stwierdził zgon obojga zaginionych oznaczając datę śmierci obojga na dzień 17 stycznia 2011 r. i nie rozstrzygając o kolejności ich zgonu. Syn Eugeniusza R. wniósł apelację od tego postanowienia, zarzucając, że takie orzeczenie narusza jego prawa gdyż w ten sposób małżonkowie R. po sobie nie dziedziczą, co spowoduje dziedziczenie po Beacie R, przez gminę podczas gdy jej znaczny majątek przypaść powinien jego ojcu Eugeniuszowi R.

Rozważ, czy skarżący ma rację i czy sąd pierwszej instancji mógł orzec o kolejności śmierci małżonków R.

3. Po rozwiązaniu umowy o pracę przez pracodawcę, Jacek Z. wystąpił do pracodawcy o wypłacenie wynagrodzenia za trzy lata z tytułu pracy nadliczbowej, przedstawiając wykaz czasu pracy, z którego wynikało, że pracował po 90 minut dziennie dłużej niż to wynika z przepisów o czasie pracy. Pracodawca odmówił zapłaty, twierdząc, że Jacek Z. rozpoczął pracę wcześniej i pozostawał po godzinach pracy dłużej z własnej inicjatywy.

Czy pracodawca ma rację jeżeli przełożeni Jacka Z. wiedzieli o jego pracy ponad ustawowy czas pracy?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 36

1. Renard Sz. zapłacił braciom Adamowi G. i Leszkowi G. kwotę 130 000 zł, za dokonanie porwania przedsiębiorcy Ryszarda Z. i wymuszenie od niego zwrotu Renardowi Sz. 1 200 000 zł, które Ryszard Z. był mu winien z tytułu pożyczki udzielonej na realizację zakupu partii towarów pochodzących z przemytu. Bracia G. uprowadzili Ryszarda Z. a jego rodzina na jego polecenie zwróciła całą żadaną przez Renarda Sz. kwotę. Adam G., Leszek G. i Renard Sz. zostali prawomocnie skazani za przestępstwo z art. 189 § 2 k.k. w związku z art. 191 § 2 k.k. Prokurator wytoczył powództwo o zapłatę na rzecz Skarbu Państwa kwoty 130 000 zł przeciwko Adamowi G. i Leszkowi G. oraz przeciwko Renardowi Sz. kwoty 1 200 000 zł.
Omów podstawę prawną roszczeń zgłoszonych przez prokuratora.

2. W sprawie o zapłatę na rzecz Skarbu Państwa, w której powództwo wytoczył prokurator Prokuratury Rejonowej w P. przeciwko Marianowi G. pozwany złożył wniosek o wyłączenie tego prokuratora podnosząc, że jest on uprzedzony do pozwanego, ponieważ prowadził przeciwko niemu kilka postępowań przygotowawczych o przestępstwa, przy czym większość z wniesionych przez tego prokuratora aktów oskarżenia okazała się bezpodstawna. Jak twierdził prokurator ten jest dalekim krewnym byłej żony pozwanego, która po rozwodzie z pozwanym nęka go licznymi sprawami cywilnymi i składa na niego doniesienia do organów ścigania i organów podatkowych. Przewodniczący sądu zwrócił się do prokuratora o złożenie wyjaśnień w trybie art. 52 § 2 k.p.c.
Oceń, czy postąpił właściwie i wskaż dalszy sposób postępowania w tym zakresie.

3. Donat B. wytoczył przeciwko swojej byłej żonie Annie R.-B. i małoletniej Bernadecie B. powództwo o zaprzeczenie ojcostwa. Odpis pozwu został doręczony prokuratorowi, który stwierdził, że powód złożył pozew po dwóch latach od urodzenia małoletniej, towarzyszył matce przy porodzie, a więc upłynął już termin określony w art. 63 k.r.o. W takiej sytuacji prokurator, działając na podstawie art. 60 § 1 k.p.c. zgłosił wstąpienie do tego postępowania, a następnie z powołaniem się na przepis art. 196 § 2 tego kodeksu zgłosił przystąpienie do sprawy w charakterze powoda w miejsce dotychczas występującego w tej roli Donata B.
Rozważ, czy działanie prokuratora było prawidłowe i czy mogło doprowadzić do takiego przekształcenia podmiotowego procesu.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 37

1. Wiesław C. kupił od Adrianny R. zabytkowe skrzypce sygnowane „Amati” za kwotę 190 000 euro. Skrzypce te nie posiadały certyfikatu autentyczności. Umowę sporządzono w formie aktu notarialnego, obie strony znały się od dawna bowiem jako skrzypkowie koncertowali w tej samej orkiestrze. Po dwóch latach używania skrzypiec, Wiesław C. wyjechał na koncert do Włoch, gdzie ekspert zajmujący się instrumentami smyczkowymi ustalił, że wprawdzie skrzypce te pochodzą z jednego z warsztatów z Cremony, jednak zostały wykonane przez innego lutnika około 1790 r., już znacznie po śmierci ostatniego z lutników z rodziny Amati. Wartość rynkowa tych skrzypiec mimo ich wysokiej jakości nie przekracza 80 000 euro. Po powrocie do Polski Wiesława C. okazało się, że Adrianna R. zmarła, zaś jej spadkobierczynią jest jej córka Angelika R. Wiesław C. zażądał od Angeliki R. zwrotu kwoty 100 000 euro albo całej ceny kupna za zwrotem instrumentu. Angelika R. odmawia twierdząc, że w umowie sprzedaży nie określono skrzypiec jako wykonanych przez któregoś z lutników Amati, lecz tylko określono, jako skrzypce włoskie sygnowane „Amati”, wykonane w XVIII wieku.

Według jakich przepisów należy ocenić ewentualne roszczenie Wiesława C. o zapłatę?

2. W sprawie wytoczonej przez prokuratora o ustalenie ojcostwa małoletniej Angeliki K. pozwany Artur U. uznał powództwo. Sąd, na wniosek prokuratora dopuścił dowód z akt zakończonej prawomocnym wyrokiem oddalającym powództwo sprawy o ustalenie ojcostwa małoletniej przeciwko innemu mężczyźnie, w której został przeprowadzony dowód z badania DNA, a które wykluczyło ojcostwo pozwanego w tamtej sprawie. W sprawie tej ustalone zostało, że matka małoletniej Angeliki K. w okresie koncepcyjnym utrzymywała kontakty cielesne z kilkoma mężczyznami, w tym z obecnie pozwanym Arturem U. W takiej sytuacji sąd dopuścił z urzędu dowód z badania DNA, zastrzegając, że badaniem tym ma zostać objęty wyłącznie pozwany Artur U. oraz, że należy dokonać porównania wyników tego badania z wynikami badania DNA małoletniej i jej matki, przeprowadzonego w poprzedniej sprawie. W takiej sytuacji matka małoletniej wniosła o przeprowadzenie dowodu z badania DNA także trzech innych mężczyzn, którzy zeznając jako świadkowie przyznawali w poprzednim postępowaniu, że utrzymywali z nią kontakty cielesne w okresie koncepcyjnym, a czemu ona nie przeczyła.

Wyjaśnij, jakie wnioski powinien złożyć prokurator.

3. Pracownicy zajezdni autobusowej MZK w J. z okazji imienin kierownika zajezdni urządzili w miejscu pracy przyjęcie, na którym był spożywany alkohol w sporych ilościach. Wszyscy uczestnicy przyjęcia zostali zwolnieni z pracy bez wypowiedzenia z ich winy, z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych (art. 52 k.p.). Jeszcze w tym samym miesiącu pracodawca ponownie przyjął do pracy 8 kierowców, którzy zostali zwolnieni. Pozostałych 7 uczestników przyjęcia, którym pracodawca odmówił ponownego zatrudnienia wystąpili z powództwem o nakazanie nawiązania umów o pracę, powołując się na zakaz dyskryminacji.

Oceń, czy mają rację.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 38

1. Spółka z o.o. Mirax w K. wynajmuje od Stefana B. lokal użytkowy na parterze budynku mieszkalnego, na podstawie umowy najmu zwartej na czas określony do 31 grudnia 2020 r., z zastrzeżeniem, że umowa ta może zostać wypowiedziana przez każdą ze stron za 12 miesięcznym wypowiedzeniem i wyłącznie ze względu na zakończenie działalności gospodarczej najemcy albo na konieczność przeprowadzenia remontu lokalu przez wynajmującego. Zgodnie z umową najmu, w lokalu tym najemca ma prowadzić działalność gospodarczą, polegającą na świadczeniu usług naprawy instrumentów muzycznych w godzinach od 10.00 do 19.00. Od kilku miesięcy do właściciela budynku zgłaszane są skargi mieszkańców lokali, którzy zarzucają, że pracownicy zakładu po godzinie 22.00 urządzają w lokalu głośne spotkania towarzyskie, połączone z grą na instrumentach muzycznych, trwające niekiedy przez kilka godzin. Najemca lokalu twierdził, że po zamknięciu lokalu, jego pracownicy – zgodnie z przeznaczeniem lokalu – przeprowadzają naprawy instrumentów muzycznych, co wiąże się często z ich próbowaniem i wywołuje donośne dźwięki, które mogą być uznawane za odgłosy spotkań towarzyskich. Zaprzeczył, aby takie sytuacje przekraczały godzinę 21.00. Pomimo tego Stefan B. wypowiedział najem bez zachowania terminu wypowiedzenia. Spółka Mirax nie zwróciła przedmiotu najmu i nadal w nim prowadzi działalność usługową, płacąc na rachunek wynajmującego umówiony czynsz. Wynajmujący wystąpił z powództwem o wydanie lokalu i zapłatę odszkodowania za czas używania lokalu po rozwiązaniu najmu, dwukrotnie wyższym od czynszu.
Oceń, czy żądanie pozwu jest uzasadnione.

2. Prokurator wniósł przeciwko Waldemarowi S., Zuzannie S. oraz małoletniemu Jackowi S. pozew o zaprzeczenie ojcostwa pozwanego Waldemara S. Pozwany Waldemar S. wnosił o uwzględnienie powództwa, natomiast pozostali pozwani wnosili o jego oddalenie. Sąd rejonowy oddalił powództwo. W toku postępowania oddalił wniosek dowodowy prokuratora o przeprowadzenie badań DNA z tego powodu, że nie zostało wykazane, aby pozwana Zuzanna S. w okresie przypadającym na czas trwania małżeństwa miała kontakt fizyczny z innym mężczyzną. Od tego wyroku wniósł apelację wyłącznie pozwany Waldemar S.
Oceń, czy ze względu na treść art. 63 k.r.o. pozwany ma prawo skutecznie wnieść apelację, skoro prokurator wytaczający powództwo apelacji nie wniósł.

3. Ruben P. podjął pracę w Zakładzie Budowlanym Jana K. Po przepracowaniu sześciu tygodni, gdy zgłosił się po należną wypłatę, właściciel Zakładu zapłacił mu za 2 tygodnie, twierdząc, że tylko za ten okres należy się wynagrodzenie i oświadczył, że „już więcej z brudasem nie będzie się męczył, bo ten już u niego pracował nie będzie”. Przed sądem pracy pracodawca zarzucał, że żadnej umowy nie podpisywał, a przez 4 tygodnie Ruben P. uczył się zawodu tynkarza. Ruben P. jest narodowości romskiej i ma ukończoną szkołę rzemiosł budowlanych.
Czy roszczenia powoda o zapłatę wynagrodzenia i dopuszczenie do pracy jest zasadne?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 39

1. Stanisław D. w dniu 16 marca 2011 r. oddał do naprawy w zakładzie obsługi samochodów, należącym do Damiana L. swój samochód osobowy marki Toyota Avensis. Przyjmujący samochód do naprawy dokonał diagnostyki pojazdu i stwierdził konieczność wymiany szeregu części w układzie przeniesienia napędu i poza dostrzeżonymi przez Stanisława D. naprawami, także naprawy układu hamulcowego - za łączną kwotę ok. 4 500 zł. Na taki zakres napraw Stanisław D. wyraził zgodę i podpisał „zlecenie warsztatowe”. W uzgodnionym terminie zgłosił się po odbiór samochodu, ale kierownik warsztatu oznajmił, że po wykonaniu zleconych napraw, pracownik warsztatu testował samochód i na skutek gwałtownej blokady układu kierowniczego samochód wypadł z trasy i uległ znacznym uszkodzeniom. W związku z tym samochód został przekazany do zakładu blacharsko-lakierniczego. Po dwóch tygodniach Damian L. powiadomił właściciela samochodu o zakończeniu prac naprawczych. Damian L. wydał samochód właścicielowi, wystawiając fakturę za naprawy dokonane w jego zakładzie na kwotę 4 300 zł oraz za naprawy blacharskie i lakiernicze wykonane w innym warsztacie na kwotę 4 000 zł. Twierdził przy tym, że cały koszt tej naprawy wynosi 8 000 zł, z czego on pokrył połowę, a pozostałą częścią obciąża właściciela, bowiem po remoncie nadwozia samochód zyskał na wartości, gdyż usunięte zostały skorodowane elementy i położony nowy lakier na całym, mocno już porysowanym i poobijanym pojeździe. Stanisław D. zapłacił tylko wynagrodzenie za naprawy mechaniczne, po czym odjechał bez odebrania dowodu rejestracyjnego. W dniu 31 grudnia 2013 r. Damian L. złożył w sądzie pozew przeciwko Stanisławowi D. o zapłatę 4 000 zł z odsetkami od 4 maja 2011 r. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, zarzucając, iż naprawy blacharskie i lakiernicze samochodu były formą naprawienia szkody wyrządzonej przez pracownika Damiana L., a w wyniku ich wykonania wartość jego samochodu nie wzrosła. Oceń prawną zasadność powództwa i obrony pozwanego.

Rozważ czy zachodzi jeszcze inna możliwość podjęcia obrony przez pozwanego.

2. Strażnik Ochrony Kolei Adrian D. po ujawnieniu w trakcie patrolowania bocznicy kolejowej, że dwaj młodzi mężczyźni włamali się do wagonu towarowego, z którego wynosili przewożony sprzęt AGD, przyjął od włamywaczy cztery tablety, o wartości 6 000 zł, jako łapówkę, za odstąpienie od dalszych czynności. Po zakończeniu postępowania karnego prokurator wytoczył przeciwko Adrianowi D. powództwo o zapłatę kwoty 6 000 zł na rzecz Skarbu Państwa. Przyjęte tablety zostały zwrócone właścicielowi.

Omów mające zastosowanie do tej sytuacji przepisy kodeksu cywilnego.

3. Urząd Stanu Cywilnego w G. sporządził akt urodzenia Jacka M. syna Darii M., wpisując do tego aktu dane Marka M., męża Darii M. Jacek M. urodził się w dwanaście miesięcy po rozwiązaniu przez rozwód małżeństwa Darii M. i Marka M., jednak na skutek zaniedbania sądu okręgowego orzekającego rozwód wyrok nie został przesłany do Urzędu Stanu Cywilnego.

Wyjaśnij, czy w tej sprawie zachodzi podstawa do zaprzeczenia ojcostwa Marka M. Czy istnieje inna podstawa naprawienia błędu w akcie urodzenia Jacka M.?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 40

1. Aniela T. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług krawieckich. Teresa R. matka Ewy R., bliskiej koleżanki córki Anieli T. i także jej znajoma, przyszła do zakładu Anieli T. i zamówiła u niej uszycie dla Ewy R. sukni ślubnej z wszelkimi dodatkami, wybrała model sukni i dodatków oraz ustaliła, że Aniela T. wykona zamówienie z własnych materiałów. Ewa R. kilkakrotnie przychodziła do zakładu krawieckiego Anieli T. do miary, jednak w ustalonym terminie wydania sukni nie zgłosiła się po jej odbiór. Teresa R. powiadomiła, że do planowanego przez Ewę R. ślubu nie dojdzie, bowiem jej narzeczony zginął w wypadku samochodowym w Irlandii, a ona wyjechała do Irlandii. Teresa R. nie zgodziła się na odebranie sukni, ani na zapłacenie wynagrodzenia w kwocie 1 500 zł. Aniela T. w tej sytuacji sprzedała gotową suknię innej klientce za kwotę 500 zł, dokonując niezbędnego dopasowania i poprawek. Uzyskana cena zaledwie pokryła koszt użytych materiałów. Po kilku miesiącach do Anieli T. zgłosiła się Ewa R. oświadczając, że jej narzeczony wcale nie zginął, tylko został aresztowany w Irlandii, obecnie jest już na wolności w Polsce i zamierzają się pobrać. Twierdziła, że to jej matka, wstydząca się tego faktu wymyśliła nieprawdziwą historię, a ona cały czas była osiągalna telefonicznie i należało się z nią skontaktować. Zażądała wydania jej zamówionej sukni, proponując natychmiastową zapłatę wynagrodzenia. Gdy dowiedziała się o sprzedaży sukni udała się do salonu sukien ślubnych, gdzie zakupiła za cenę 3 200 zł podobną suknię. Obecnie domaga się od Anieli T. zapłaty kwoty 1 700 zł, jako zwrotu poniesionego wydatku, przewyższającego uzgodnione wynagrodzenie, powołując się na podstawę prawną z art. 471 k.c.
Zaproponuj, jak Aniela T. powinna się bronić w tej sprawie, jeżeli zostanie pozwana.

2. Rozpoznając apelację od wyroku sądu okręgowego w sprawie o rozwód Sąd apelacyjny stwierdził, że pod sentencją wyroku znajdują się tylko dwa podpisy, które zidentyfikował jako podpis przewodniczącego i jednego z ławników. W komparycji wyroku wymieniono w składzie sądu sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników. Z protokołu rozprawy, po której nastąpiło wydanie wyroku wynika, że do jej zamknięcia, skład sądu był tożsamy ze składem wymienionym w komparycji wyroku. Kwestia ta nie była przedmiotem zarzutu apelacji.
Rozważ, jak powinien tę sprawę potraktować sąd apelacyjny.

3. Jan T. wykonując prace remontowe na terenie biura w budynku administracyjnym pracodawcy nie zabezpieczył mebli stanowiących wyposażenie sali konferencyjnej. Meble te nie nadają się do dalszej eksploatacji. Jan T. jest zatrudniony na stanowisku malarza pomieszczeń i do jego obowiązków należą prace remontowe. Straty pracodawcy z powodu zniszczenia mebli wynoszą około 13 000 zł. Wynagrodzenie Jana T. wynosiło miesięcznie ok. 3 700 zł. Wezwany do zapłaty odszkodowania pracownik broni się, że nie miał do dyspozycji odpowiednich materiałów do zabezpieczenia mebli w trakcie malowania pomieszczeń, z kierownictwo biura nie pozwoliło na usunięcie mebli z sali konferencyjnej.
Oceń, czy i w jakiej wysokości Jan T. może ponosić odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną pracodawcy.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 41

1. Anna Maria E. zawarła z Jaromirem J. umowę w formie aktu notarialnego, mocą której w wykonaniu umowy darowizny przeniosła na niego własność działki zabudowanej budynkiem warsztatowym. W tym czasie Jaromir J. prowadził w przedmiotowym budynku warsztat naprawy samochodów, a z Anną Marią E. pozostawał w faktycznym pożyciu, prowadząc wspólne gospodarstwo domowe. Po upływie trzech lat związek ten zakończył się, a Jaromir J. zawarł związek małżeński z inną kobietą. Przed zawarciem umowy darowizny strony sporządziły w formie pisemnej „kontrakt”, mocą którego w przypadku ich rozstania, Jaromir J. ma zwrócić darowaną mu nieruchomości. Jednakże obecnie odmawia on realizacji „kontraktu”, jako nieważnego. Anna Maria E. pozwem skierowanym do sądu uchyla się od skutków prawnych oświadczenia woli o dokonaniu darowizny na rzecz Jaromira J. z powołaniem się na błąd co do treści tej czynności prawnej wywołany przez zapewnienie, jakie zostało wyrażone w „kontrakcie”, bowiem pozostawała w mylnym przekonaniu, że w razie rozstania z Jaromirem J. ten zwróci jej przedmiot darowizny.

Przeprowadź analizę tego stanu faktycznego w świetle art. 84 i 88 k.c.

2. W sprawie z powództwa prokuratora wytoczonego na rzecz małoletniej Jadwigi N. przeciwko Donatowi D. o zapłatę okazało się, że doręczenie odpisu pozwu pozwanemu w jego miejscu zamieszkania nie było możliwe, bowiem z relacji domownika wynika, iż pozwany przebywa w zakładzie karnym. Prokurator ustalił miejsce pobytu pozwanego w zakładzie karnym w N. i podał je sądowi. Sąd skierował przesyłkę dla pozwanego do zarządu zakładu karnego, który zwrócił przesyłkę z adnotacją, że pozwanemu nie może zostać doręczona przesyłka, bowiem na skutek urazu głowy jest nieprzytomny, bez kontaktu i został umieszczony w szpitalu M. na oddziale intensywnej terapii. Funkcjonariusz służby więziennej nie był w stanie doręczyć mu przesyłki.

Jak należy dalej postępować z doręczeniem pozwu?

3. Damian R. korzystając z gościny w domu Ryszarda P. używał jego komputera stacjonarnego za zgodą właściciela. Przy tej sposobności, bez wiedzy Ryszarda P. zainstalował na jego komputerze nielegalne oprogramowanie do prac z obróbką graficzną i posługiwał się tym oprogramowaniem przez kilka dni, a wykonane prezentacje zamieszczał na Instagramie. Przedstawiciel sprzedawcy tego oprogramowania, po ustaleniu IP komputera, obciążył Ryszarda P. kosztami oprogramowania, zaś ten uiścił opłatę licencyjną w kwocie 1 700 zł. Obecnie dochodzi zapłaty tej kwoty od Damiana R.

Oceń, czy roszczenie Ryszarda P. o zapłatę tej kwoty od Damiana R. jest uzasadnione i ewentualnie na jakiej podstawie prawnej.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 42

1. Augustyn Sz. kupił od Ernesta M. zegarek marki Breitling za kwotę 8 000 zł, określoną w wycenie dokonanej przez zegarmistrza. Umowa sprzedaży została zawarta na piśmie. Ernest M. w umowie zapewnił, że jest właścicielem zegarka i że zakupił go w czasie podróży do Stanów Zjednoczonych w 2012 r. Po kilku miesiącach do Augustyna Sz. zgłosił się Edward M., ojciec Ernesta M. żądając zwrotu zegarka i twierdząc, że zegarek ten stanowi jego własność, zaś syn korzystając z jego nieobecności w Polsce dokonał sprzedaży zegarka. Okazał dowód zakupu zegarka w 2012 r. za kwotę 4 000 dolarów USA z uwidocznonymi jego cechami, dokonanego w sklepie na lotnisku w Hongkongu. Twierdził że synowi zegarek ten użyczył, niedługo po kupnie. Pozostaje poza sporem, że Edward M. od 2012 r. przebywał stale poza Polską jako marynarz zamustrowany na statkach obsługujących linie dalekowschodnie.
Czy w takiej sytuacji Augustyn Sz. uzyskał własność zegarka? Jak ta sprawa przedstawiłaby się, gdyby Ernest M. zegarek ten zabrał z mieszkania ojca, do którego miał klucze?

2. Paweł W. był leczony operacyjnie w Szpitalu Wojewódzkim w P. Okazało się, że w trakcie operacji usunięto mu lewą, zdrową nerkę, podczas gdy do usunięcia była zakwalifikowana nerka prawa, zaatakowana złośliwym nowotworem. W związku z powyższym doszło do kolejnej operacji, usunięcia prawej nerki Pawła W. a następnie do dwukrotnego przeszczepu nerki od zmarłych dawców. W sprawie o odszkodowanie i zadośćuczynienie w wysokości 1 200 000 zł, Sąd Okręgowy w P. dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z Zakładu Medycyny Sądowej w P. Powód wnosi o wyłączenie w tej sprawie wszystkich biegłych lekarzy z Polski, bowiem, jak uważa, polscy lekarze nie są obiektywni, jako powiązani towarzysko i zawodowo z lekarzami, którzy dopuścili się wadliwej operacji. Wnosi jednocześnie o wyznaczenie jako biegłych lekarzy z Niemiec.
Oceń wniosek powoda pod względem prawnym. Wyjaśnij, czy dopuszczalne jest powołanie biegłych nie będących obywatelami polskimi.

3. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po Eugeniuszu D. wszczętej na wniosek wierzyciela zmarłego, tj. Banku w R., okazało się, że brak jest członków rodziny powołanych do dziedziczenia z ustawy, a w każdym razie wnioskodawca nie potrafi ich wskazać. Wobec takiej sytuacji sąd dokonał wezwania spadkobierców w drodze ogłoszenia w prasie, a ponadto zawiadomił gminę w R. jako możliwego spadkobiercę. Do sprawy zgłosił się Derek J., obywatel Wielkiej Brytanii, który przedstawił testament sporządzony przez adwokata, a podpisany przez Eugeniusza D., mocą którego został powołany jedynym spadkobiercą zmarłego. Sąd uznając udział prokuratora za potrzebny zawiadomił Prokuraturę Rejonową w R.
Rozważ, czy prokurator powinien wstąpić do sprawy, mając na względzie, że do masy spadkowej wchodzi nieruchomość w Polsce i nieruchomość na wyspie Sky (Wielka Brytania).

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 43

1. W sprawie toczącej się przed sądem rejonowym o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy o dzieło w kwocie 70 126 zł z odsetkami, pozwany w odpowiedzi na pozew zgłosił powództwo wzajemne o zapłatę kwoty 90 000 zł, tytułem naprawienia szkody jaką odniósł na skutek wad dzieła, którego wykonawcą był powód (pозwany wzajemnie), jednak wykonywanego na podstawie innej umowy i nie związanego przedmiotowo z dziełem, za które powód dochodzi wynagrodzenia. Przewodniczący sądu ocenił, że powództwo wzajemne w tej sprawie jest niedopuszczalne i zarządził wyłączenie odpowiedzi na pozew (w odpisie) i wpisanie zgłoszonego powództwa wzajemnego jako sprawę do oddzielnego rozpoznania. Następnie wydał postanowienie o przekazaniu tej sprawy do rozpoznania sądowi okręgowemu. Na skutek zażalenia pozwanego (powoda wzajemnego), w którym kwestionuje on rozłączenie spraw i wnosi o uchylenie tego postanowienia i zarządzenia przewodniczącego, sąd rejonowy przekazał również sprawę przeciwko pozwanemu jaka pozostała w jego rozpoznaniu, sądowi okręgowemu.
Czy sąd rejonowy postępował prawidłowo? Omów kryteria dopuszczalności powództwa wzajemnego.

2. Jan G. nieprowadzący działalności gospodarczej, wykonawca remontu dachu domu stanowiącego własność Eweliny Z. w trakcie prac remontowych usuwając poprzednie pokrycie dachu zniszczył stojący poza ogrodzeniem posesji samochód osobowy Grzegorza R. Wezwana do zapłaty odszkodowania za zniszczony samochód Ewelina Z. odmówiła spełnienia tego żądania, zarzucając, że szkodę ze swej winy wyrządził Jan G. Pomimo tego, Grzegorz R. wystąpił do sądu z powództwem przeciwko Ewelinie Z. o zapłatę twierdząc, że ponosi ona odpowiedzialność za szkodę, gdyż Janowi G. powierzyła czynności remontowe, mimo że ten nie trudni się zawodowo pracami dekarскими, nie będąc przedsiębiorcą z branży budowlanej. Oceń szanse powodzenia powództwa Grzegorza R. w tym procesie.
Rozważ, czy zachodziła ewentualnie podstawa odpowiedzialności solidarnej Jana G. i Eweliny Z.

3. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w D. odmówił przyjęcia oświadczeń o zawarciu związku małżeńskiego od Janiny R. i Piotra C. – pensjonariuszom Państwowego Zakładu Opiekuńczego dla Dorosłych w D. – ponieważ uznał, że oboje nupturieni są dotknięci niedorozwojem umysłowym.
Czy był władny podjąć taką decyzję w świetle art. 5 k.r.o.? Czy sami nupturieni mają możliwość ubiegania się o zezwolenie sądu na zawarcie małżeństwa?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 44

1. Franciszek G. wniósł w sądzie okręgowym przeciwko przewoźnikowi kolejowemu pozew o zapłatę kwoty 6 000 000 zł z tego tytułu, że przed 20 laty jechał w pociągu należącym do tego przewoźnika i na skutek zbyt głośnego hałasu doznał trwałego uszczerbku zdrowia w sferze psychicznej. Powód korzysta ze zwolnienia od kosztów, przyznanego przed wytoczeniem powództwa. W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o odrzucenie pozwu, ponieważ jego zdaniem powód wykazuje oznaki poważnej choroby psychicznej i z pewnością został ubezwłasnowolniony. Zdaniem pozwanego nawet brak ubezwłasnowolnienia nie stoi na przeszkodzie uznaniu, że powodowi nie przysługuje zdolność procesowa. Sąd stwierdził, że istotnie już w kilku sprawach wszczętych przez powoda okazywało się, że jest on całkowicie ubezwłasnowolniony, a jego opiekun nie podejmuje czynności zmierzających do uzupełnienia braków pozwu, przez jego podpisanie. W związku z powyższym, sąd ten na posiedzeniu niejawnym odrzucił pozew wskazując na brak zdolności procesowej powoda znanej sądowi z urzędu.

Oceń, czy sąd postąpił prawidłowo.

2. Pozwany w sprawie o ustalenie nieistnienia stosunku dzierżawy złożył wniosek o wyłączenie sędziego, któremu sprawa została przydzielona. Wniosek oparł na twierdzeniu popartym przywołaniem kilkunastu sygnatur akt spraw cywilnych, że sąd z udziałem w składzie (przeważnie jednoosobowym) tego sędziego orzekał zawsze na jego niekorzyść, co ma świadczyć o stronniczości sędziego. Ponadto twierdził, że na temat tego sędziego wypowiadał się w Internecie w sposób negatywny, co zostało opublikowane na stronie internetowej „Afery Prawa”, a co według niego nastawia sędziego do niego negatywnie. Sędzia, którego dotyczy wniosek złożył oświadczenie w którym potwierdził, że wielokrotnie, na przestrzeni kilku lat rozpoznawał sprawy z udziałem pozwanego i rzeczywiście w przeważającej mierze pozwany w sprawach tych przegrywał. We wszystkich tych sprawach kontrola instancyjna co do zasady nie podzielała zarzutów apelacji pozwanego. Zaznaczył, że nie zna publicznych wypowiedzi pozwanego na jego temat i jego opinia go nie interesuje.

Oceń zasadność wniosku o wyłączenie sędziego w tej sprawie.

3. Do sądu rejonowego wpłynął pozew przeciwko Annie Ł. i małoletniej Dolores Ł. o ustalenie ojcostwa i alimenty. Jako powód wystąpił Gracjan Z. który twierdzi, że jest ojcem biologicznym małoletniej pozwanej. Anna Ł. jest niezamężna. Jak twierdzi Gracjan Z., pozwana Anna Ł. nie godzi się aby uznać dziecko oświadczając, że jest dorosła, dziecko chce mieć dla siebie i nie życzy sobie aby ojcem jej córki był „byle pętaś”.

Rozstrzygnij, czy powództwo to może być uwzględnione.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 45

1. W sprawie o nakazanie złożenia oświadczenia woli o przeniesienie własności nieruchomości, po przeprowadzeniu postępowania sąd uwzględnił powództwo. Wyrok sądu uprawomocnił się bez zaskarżenia. W wykonaniu tego wyroku strony zawarły w formie aktu notarialnego umowę, mocą której pozwany przeniósł na powoda własność przedmiotowej nieruchomości. Na skutek skargi złożonej w prokuraturze przez wierzycieli pozwanego, którzy zarzucali, że między pozwanym a powodem w omawianej sprawie doszło do zmywu zmierzającej do ich pokrzywdzenia, polegającej na wytoczeniu fikcyjnego powództwa, prokurator rozważa możliwość wytoczenia powództwa z art. 527 § 1 k.c., na korzyść skarżących wierzycieli przeciwko stronom umowy zawartej w wykonaniu wspomnianego wyroku.

Oceń, czy powództwo takie byłoby dopuszczalne w świetle art. 1047 k.p.c.

2. Do prokuratury rejonowej zgłosił się Jerzy W., który przedstawił dokumentację świadczącą o tym, że wielokrotnie próbował wnieść sprawę przeciwko Szpitalowi w Z. o odszkodowanie i zadośćuczynienie, lecz każdorazowo spotykał się z prawomocną odmową zwolnienia od kosztów sądowych, z tego powodu, że jest on właścicielem nieruchomości stanowiącej budynek wielomieszkaniowy, a zatem może z uzyskanego czynszu za wynajem mieszkań osiągnąć dochód. Twierdzi, że uzyskane kwoty są znikome, dom mimo wysokiej wartości nie przynosi liczących się dochodów, zaś on sam utrzymuje się z minimalnej renty. Skarżący uważa, że personel szpitala w Z. dopuścił się wobec niego przestępstwa. Jak wynika z dokumentów Jerzy W. był przez kilkanaście lat ubezwłasnowolniony, najpierw częściowo, a potem całkowicie. Ostatecznie jednak przed 5-ciu laty ubezwłasnowolnienie zostało prawomocnie uchylone.

Wyjaśnij jak powinien postąpić prokurator jeżeli roszczenie Jerzego W. prawdopodobnie uległo już przedawnieniu, stosownie do art. 442¹ § 3 k.c.

3. Janina K. złożyła w sądzie okręgowym wniosek o ubezwłasnowolnienie jej męża Ryszarda K. Niemal w tym samym czasie do tego sądu wpłynął wniosek Ryszarda K. o ubezwłasnowolnienie Janiny K.

Czy sprawy te mogą toczyć się jednocześnie? Czy dopuszczalne jest połączenie ich do wspólnego rozpoznania? Jakie stanowisko powinien zająć prokurator?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 46

1. Powód domaga się ustalenia, że wbrew treści działu II księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości położonej w C. przy ul. Droga do Rynku 12 on jest właścicielem tej nieruchomości. Podnosi, że pozwany w tej sprawie uzyskał wpis do księgi wieczystej na podstawie umowy sprzedaży i przeniesienia własności tej nieruchomości zawartej z poprzednim właścicielem w dniu 14 kwietnia 2016 r., w sytuacji gdy dnia 12 kwietnia tegoż roku nieruchomość tę nabył od tego samego zbywcy umową zawartą w formie aktu notarialnego. Jednak notariusz sporządzający umowę opóźnił do dnia 17 kwietnia 2015 r. jej przekazanie sądowi prowadzącemu księgę wieczystą, tak że w rezultacie pozwany ubiegł go we wpisie, bowiem jego wniosek o wpis wraz z umową wpłynął do tego sądu dwa dni wcześniej. Jako wartość przedmiotu sporu wskazał 800 000 zł. Pozew wniósł do sądu rejonowego. Pozwany w pierwszym rzędzie zarzucił niewłaściwość rzeczową sądu rejonowego. Sąd rejonowy przekazał sprawę sądowi okręgowemu postanowieniem wydanym na posiedzeniu niejawnym. Sąd okręgowy przekazał sprawę temu samemu sądowi rejonowemu stwierdzając, że w istocie roszczenie procesowe zgłoszone przez powoda jest tożsame z powództwem o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.
Wyjaśnij, który z sądów postąpił właściwie. Czy na ostatnie postanowienie sądu okręgowego służy zażalenie?
2. W sprawie z powództwa Edwarda K. przeciwko „S” sp. z o.o. o zapłatę, sąd skierował odpis pozwu z zawiadomieniem o rozprawie, zgodnie z oznaczeniem w pozwie oraz w dołączonym do pozwu odpisie z KRS, na adresu podany w rejestrze. Przesyłka ta została zwrócona przez pocztę z adnotacją o dwukrotnym awizowaniu i niepodjęciu przesyłki w terminie. W powyższej sytuacji sąd wydał wyrok zaoczny uwzględniający wszystkie żądania pozwu. Wyrok zaoczny został przesłany stronie pozwanej z takim samym skutkiem. Powód wszczął egzekucję z rachunku bankowego pozwanej. Okazało się, że w banku prowadzącego rachunek pozwanej uwidocznił się inny adres, pod którym rzeczywiście mieszczą się władze tej spółki. Pozwana dowiedziała się o zapadłym wyroku zaocznym i wniosła sprzeciw od tego wyroku, z jednoczesnym wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu, argumentując, że zmieniła swój adres ale nie zdążyła dokonać odpowiedniej zmiany w KRS. Sąd oddalił wniosek o przywrócenie terminu. Pozwana zaskarżyła postanowienie w tym przedmiocie, dodatkowo argumentując, że powód wiedział o zmianie jej adresu i faktu tego nie podał w pozwie.
Oceń, czy doręczenia były prawidłowe i skuteczne oraz czy należało przywrócić termin do wniesienia sprzeciwu.
3. Felicja G. doznała zawału mięśnia sercowego w miejscu pracy w trakcie narady służbowej. W efekcie chorowała przez 5 miesięcy, a po zakończeniu choroby uzyskała zalecenie lekarza medycyny pracy o jakim mowa w art. 53 k.p. Przed zawałem nie chorowała. Zarówno pracodawca jak Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uznają tego zdarzenia jako wypadku przy pracy.
Czy decyzje te są słuszne? Czy Felicja G. ma szansę na zmianę tych stanowisk i w jakim trybie?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 47

1. Powód w pozwie skierowanym przeciwko Zarządowi Gminy w R. i Jackowi C. dochodzi zapłaty 35 000 zł, jako odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek upadku i złamania stawu biodrowego na oblodzonym chodniku przylegającym do nieruchomości, której właścicielem jest Jacek G. Nie precyzuje, czy kwota ta ma być zasądzona solidarnie od pozwanych, czy *pro rata parte*. Wezwany przez sąd o uzupełnienie pozwu przez określenie sposobu dochodzonego roszczenia pod rygorem zwrócenia pozwu odpowiedział, że w okolicznościach sprawy nie może sam ustalić, kto z pozwanych ponosi odpowiedzialność za nieusunięcie oblodzenia. Zarządzeniem przewodniczący zwrócił pozew, powołując się na przepis art. 130 § 2 k.p.c.
Dokonaj analizy prawnej zasadności tego zarządzenia i poprzedzającego je wezwania.

2. Teodor T. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po Wiktorze T. zmarłym w dniu 30 czerwca 1998 r., jako kawaler bezdzietny. W skład spadku po Wiktorze T. wchodzi nieruchomość w miejscowości R., zabudowana domem wielomieszkaniowym. Wiktor T. był synem Adama T., który był stryjecznym bratem ojca wnioskodawcy Teodora T. Wnioskodawca dołączył do wniosku sporządzony pismem ręcznym dokument zatytułowany „testament”, opatrzony datą 1 stycznia 1998 r. z podpisem „Wiktor T.”, w którym jako powołany do spadku został wskazany wnioskodawca. Sąd wezwał do udziału w sprawie Skarb Państwa – Starostę powiatu R. W toku postępowania wnioskodawca oświadczył, że przedłożony testament znalazł całkiem niedawno wśród różnych pamiątek po zmarłym krewnym. Sąd uznał udział prokuratora w tej sprawie za potrzebny i zawiadomił prokuratora w trybie art. 59 k.p.c.
Wyjaśnij, czy postanowienie sądu wiąże prokuratora i czy prokurator powinien wstąpić do tej sprawy.

3. Adam D., zatrudniony jako hydraulik w administracji budynków mieszkalnych, w ramach wykonywania prac konserwacyjnych w jednym z należących do administracji budynków, został porażony prądem. Okazało się, że zdarzenie to miało miejsce w lokalu, w którym wykonywał prace przy wymianie instalacji w łazience na prywatne zlecenie najemcy lokalu.
Czy zdarzenie to można uznać za wypadek przy pracy lub z nim zrównany?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 48

1. Sąd rejonowy w sprawie z powództwa Marii F. przeciwko Tadeuszowi K. o zapłatę, po zamknięciu rozprawy podał, że ogłoszenie wyroku nastąpi w dniu 15 kwietnia 2014 r. o godzinie 12.00. Powódka na ogłoszenie wyroku nie stawiała się, ale w tym samym dniu, o godz. 14.15 złożyła w biurze podawczym tego sądu wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie jej wyroku z uzasadnieniem. W terminie podanym przez sąd nie doszło do ogłoszenia wyroku, bowiem sędzia nie dotarł do sądu, z powodu czasowego zamknięcia ulic dojazdowych, ze względu na alarm bombowy w położonym obok sądu budynku prokuratury. Przewodniczący wydziału oznajmił obecnym na terminie ogłoszenia wyroku, że wyrok w tej sprawie zostanie ogłoszony w dniu następnym o godzinie 8.30, co rzeczywiście nastąpiło. Postanowieniem z dnia 9 maja 2014 r. sąd odrzucił wniosek powódki o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 15 kwietnia 2014 r., wskazując, że wniosek został złożony przed datą wydania i ogłoszenia wyroku.
Oceń, czy sąd postąpił prawidłowo, a jeżeli tak to czy powódka może ubiegać się o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem.

2. Prokurator, na skutek wystąpienia Domu Pomocy Społecznej w R. złożył wniosek o ubezwłasnowolnienie Teresy R. przebywającej w tym zakładzie opiekuńczym. Teresa R. cierpi na niedorozwój umysłowy w stopniu znacznym, a ostatnio rozwinął się u niej zespół otępienny. Stan uczestniczki został potwierdzony dowodem z opinii biegłych psychiatrów. W rzeczywistości uczestniczka utraciła kontakt z otoczeniem i jest całkowicie bezradna. Nie ma żadnych dochodów, a jej pobyt w zakładzie opiekuńczym pokrywany jest ze środków publicznych. W takiej sytuacji Sąd Okręgowy w R. oddalił wniosek, uzasadniając, że ubezwłasnowolnienie Teresy R. nie byłoby orzeczone dla jej dobra.
Czy prokurator powinien wnieść apelację?

3. Waław D., jako właściciel domu jednorodzinnego zawarł umowę ubezpieczenia tego budynku z Towarzystwem Ubezpieczeniowym A. W umowie zawarto klauzulę wyłączającą odpowiedzialność Towarzystwa w razie szkód wyrządzonych przez nadzwyczajne wydarzenia stanowiące siłę wyższą. W okresie ubezpieczeniowym doszło do ulewnych deszczy, wskutek których dom Waława D. uległ poważnym zniszczeniom. Towarzystwo odmówiło wypłaty odszkodowania powołując się na opisaną klauzulę. Waław D. uważa, że ulewne deszcze nie są nadzwyczajnym wydarzeniem, mimo że są wywołane siłą wyższą i dlatego dochodzi od Towarzystwa zapłaty sumy ubezpieczenia.
Oceń zasadność tego roszczenia.

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 49

1. Edward J. złożył w dniu 23 maja 2015 r. wniosek o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości stanowiącej działkę budowlaną o powierzchni 700 m², dla której Sąd Rejonowy w N. prowadzi księgę wieczystą, w której w dziale drugim wpisany jest jako właściciel Marian K. Do wniosku dołączył umowę sprzedaży tej nieruchomości, zawartą na piśmie z Marianem K. w dniu 20 kwietnia 1993 r. Uczestnik Marian K. nie sprzeciwia się wnioskowi i oświadczył, że otrzymał wynagrodzenie w umówionej kwocie, odpowiadające wartości działki.
Oceń, czy doszło do zasiedzenia tej nieruchomości. Jakie znaczenie ma nieważna umowa sprzedaży nieruchomości na jej zasiedzenie?

2. Danuta W. przez ponad 20 lat była zatrudniona w Szkole Podstawowej nr 2 w E. jako sprzątaczką. W styczniu 2014 r. dyrektor szkoły przedstawił jej propozycję przejścia na samozatrudnienie i świadczenie usług sprzątania pomieszczeń szkoły w ramach działalności gospodarczej. Argumentował, że będzie mogła osiągać lepsze zarobki. Danuta W. przystała na tę propozycję i bez przerw w wykonywaniu pracy zawarła umowę o świadczenie usług na rzecz szkoły, jednocześnie rejestrując działalność gospodarczą. Wszystkie formalności z tym związane wykonywała dla niej księgowa szkoły, za niewielką odpłatnością. W czerwcu 2014 r. Danuta W. myjąc okna w szkole pośliznęła się na mokrym parapecie i spadła z okna drugiego piętra, doznając złamania prawego podudzia, prawego barku i lewej dłoni. Uważa że zdarzenie to powinno być potraktowane jako wypadek przy pracy. Jednak Zakład Ubezpieczeń Społecznych odesłał ją na drogę sądową. W takiej sytuacji wystąpiła do prokuratora z prośbą o pomoc, bowiem otrzymuje minimalny zasiłek chorobowy i nie uzyskała żadnych świadczeń z tytułu wypadku. Twierdzi, że została wprowadzona w błąd przez dyrektora szkoły, który zapewnił ją, że będzie miała wszystkie świadczenia jak pracownicy.
Czy w opisanej sytuacji istnieją podstawy do dochodzenia jakichkolwiek roszczeń wobec szkoły?

3. Grażyna W. działając jako przedstawiciel ustawowy syna małoletniego Jacka Z., złożyła w jego imieniu wniosek o ubezwłasnowolnienie Bogusława Z., ojca małoletniego. Przedstawiła dokumenty poświadczające poważną chorobę psychiczną Bogusława Z. oraz zaoferowała dowody z zeznań świadków na okoliczność trwonienia przez Bogusława Z. resztek jego majątku, powodującego utratę możliwości sprostania obowiązkowi alimentacyjnemu wobec małoletniego syna. Bogusławowi Z. przysługuje władza rodzicielska wobec małoletniego Jacka Z.
Czy Jacek Z. mógł skutecznie występować w tej sprawie jako wnioskodawca? Jakie wnioski powinien składać prokurator?

**PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE, ELEMENTY PRAWA PRACY
I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ POSTĘPOWANIA CYWILNEGO**

ZESTAW NR 50

1. Do prokuratury rejonowej zgłosiła się Wioletta B., wnosząc o wystąpienie przez prokuratora z pozwem o zaprzeczenie ojcostwa Ryszarda B., wpisanego jako jej ojciec w akcie urodzenia. Ryszard B. nie żyje. W sprawie o zaprzeczenie ojcostwa w stosunku do brata Wioletty B. przed rokiem zostało przeprowadzone badanie DNA Ryszarda B., matki Wioletty B. oraz jej brata.
Czy w takiej sytuacji dopuszczalne będzie przeprowadzenie dowodu z badania DNA w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa Ryszarda B. wobec Wioletty B.?

2. Teodor W. hodowca koni arabskich, przewoził konia, sprzedanego innemu hodowcy. Do przewozu posługiwał się specjalistycznym pojazdem wykonanym na jego zamówienie w zakładzie trudniącym się zawodowo przerabianiem samochodów, zakupionym przed zaledwie rokiem. W trakcie przewozu oderwała się ściana pojazdu, co spowodowało wypadnięcie konia i w efekcie jego śmierć. Teodor W. poniósł stratę w wysokości 140 000 zł. W tej sytuacji dochodzi od wytwórcy pojazdu odszkodowania w takiej kwocie.
Wskaż wchodzącą w rachubę podstawę prawną roszczenia.

3. Właściciel sklepu spożywczego dopuszczał do wykonywania pracy jako sprzedawcę swoją krewną Wiesławę C. Za pracę nie płacił jej wynagrodzenia, a jedynie dawał produkty spożywcze. Wiesława C. układając na zapleczu sklepu skrzynki z towarami upadła i została przygnieciona metalową półką. Na skutek tego zdarzenia doznała poważnych obrażeń w postaci złamania biodra. Obecnie jest niezdolna do pracy i porusza się na wózku inwalidzkim.
Wyjaśnij, czy właściciel sklepu odpowiada za szkodę jakiej doznała Wiesława C. Rozważ, czy mają w tej sprawie zastosowanie przepisy prawa pracy, czy prawa cywilnego.